

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

PLAN DIGITALNE TRANSFORMACIJE U SLUŽBI DIGITALNOG RAZVOJA OPĆINE JAJCE (2025 - 2029)

Septembar 2024

IZJAVA O ODRICANJU ODGOVORNOSTI. Ovaj dokument je pripremljen uz podršku Projekta Američke agencije za međunarodni razvoj Pomoći lokalnoj upravi (USAID/LGAA). Stavovi i mišljenja izražena u ovom dokumentu ne odražavaju nužno stavove USAID-a ili Vlade Sjedinjenih Američkih Država.

SADRŽAJ

1. UVOD I SVRHA DIGITALNE TRANSFORMACIJE.....	6
2. IZVRŠNI SAŽETAK.....	7
3. OPĆI PODACI O OPĆINI JAJCE	8
4. KORIŠTENA METODOLOGIJA.....	9
5. PROVOĐENJE ANALIZE DIGITALNE SPREMNOSTI OPĆINSKE UPRAVE	11
5.1. ANALITIČKI PREGLED PROCJENE DIGITALNE SPREMNOSTI.....	11
5.2. LIDERSTVO, MENADŽMENT, RESURSI	13
5.3. UPRAVLJANJE REFORMAMA, KOORDINACIJA, INTEROPERABILNOST	15
5.4. KORISNIČKI ORJENTISAN DIZAJN I USPOSTAVA E-USLUGA.....	16
5.5. INTERNI KAPACITETI, RADNA KULTURA, VJEŠTINE ZAPOSLENIH, ORGANIZACIJA POSLOVANJA.....	18
5.6. INFORMACIONO-KOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA.....	20
5.7. INFRASTRUKTURA I UPRAVLJANJE DIGITALNIM PODACIMA, PRIVATNOST I TAJNOST PODATAKA	21
5.8. CYBER SIGURNOST I PREVENCIJA, OTPORNOST I UPRAVLJANJE KRITIČNIM SITUACIJAMA	23
5.9. PRAVNA USAGLAŠENOST ORGANA UPRAVE.....	24
5.10. DIGITALNI I INOVACIONI EKOSISTEM.....	25
6. SWOT ANALIZA I STRATEŠKO FOKUSIRANJE.....	26
6.1. VIZIJA DIGITALNE TRANSFORMACIJE.....	29
6.2. STRATEŠKI CILJEVI SA INDIKATORIMA	30
6.3. MJERE I STRATEŠKI PROJEKTI SA INDIKATORIMA	32
7. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA IMPLEMENTACIJU, PRAĆENJE I EVALUACIJU.....	41
8. AKCIONI PLAN SA BUDŽETOM ZA TRI GODINE (2025-2027).....	45
ANEKS I – LISTA SLUŽBENIH REGISTARA I EVIDENCIJA OPĆINE JAJCE	58
ANEKS II - POPIS HARVDESKJE OPREMLJENOSTI OPĆINE JAJCE.....	58
ANEKS III – SERVERSKA OPREMLJENOST	59

SKRAĆENICE

AI – Artificial Intelligence

API – Application Programming Interface

BD – Brčko Distrikt

BiH – Bosna i Hercegovina

BPM – Business Process Modelling

CAF - Common Assessment Framework

CIK – Centralna Izborna Komisija

Digital-by-Default – Digitalne usluge koje su toliko jednostavne i prikladne da će svi oni koji mogu koristiti digitalne usluge to izabrati, dok oni koji ne mogu nisu isključeni.

DMS – Document Management System

DOB – Dokument Okvirnog Budžeta

DRA – Digital Readiness Assessment

ESB – Enterprise Service Bus

FBiH – Federacija Bosne i Hercegovine

G2G – Government to Government

G2C – Government to Citizens

G2B - Government to Business

GIS - Geografski informacijski sistem

Government-as-a-Whole – Sveobuhvatni organ javne uprave

GPS – Global Positioning System

HW – Hardware

IDDEEA - Agencija za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka BiH

IoT – Internet of Things

IT – Informacione tehnologije

IKT – Informaciono-komunikacione tehnologije

ISO – International Organisation for Standardization

ISMS – Information Security Management System

JLS – Jedinica Lokalne Samouprave

LAN – Local Area Network

LGAA – Projekt pomoći lokalnoj upravi u Bosni i Hercegovini

MZ – Mjesna Zajednica

M2M – Machine to Machine

One-Stop-Shop – servis koji podrazumijeva pružanje svih usluga vezanih za ostvarivanje određenih prava na jednom mjestu

Once-only princip – Koncept e-uprave čiji je cilj osigurati da građani, institucije i kompanije samo jednom pruže određene informacije administraciji.

SW – Software

USAID - Američka agencija za međunarodni razvoj

1. UVOD I SVRHA DIGITALNE TRANSFORMACIJE

Digitalna transformacija je ključna za unapređenje i modernizaciju lokalne uprave, i kao takva pruža višestruke koristi kako za administraciju, tako i za građane¹ i poslovni sektor. Proces digitalne transformacije omogućava efikasnije pružanje javnih usluga, ubrzava administrativne postupke i poboljšava interakciju između različitih aktera u zajednici, čime se značajno povećava zadovoljstvo građana i kvalitet njihovog života. Uvođenje digitalnih tehnologija omogućava lokalnim upravama da postanu transparentnije, efikasnije i inkluzivnije, osiguravajući da svi građani imaju jednak pristup uslugama i informacijama.

Plan digitalne transformacije u službi digitalnog razvoja Općine Jajce (2025 – 2029)² izrađen je u okviru tehničke podrške Projekta Američke agencije za međunarodni razvoj Pomoći lokalnoj upravi (USAID/LGAA), postavlja temelj za organizovan i sistematičan pristup digitalnoj transformaciji.

Plan digitalne transformacije je izrađen na osnovu detaljne procjene digitalne spremnosti Općine Jajce, koja je identificirala ključne snage i slabosti te omogućila precizno definisanje prioriteta digitalne transformacije.

Ovaj dokument definiše ključne mjere i projekte koji će unaprijediti digitalnu zrelost Općine Jajce, modernizovati usluge, te omogućiti efikasniju komunikaciju i saradnju između uprave, građana i poslovnog sektora. Fokus Plana digitalne transformacije je na stvaranju digitalne uprave koja je spremna odgovoriti na izazove 21. vijeka, uz maksimalno iskorištavanje savremenih tehnologija za poboljšanje svakodnevnog života svih građana Općine Jajce.

Digitalizacijom procesa općinskih službi, građanima će biti omogućen brži pristup informacijama i kvalitetnije usluge, koje će biti lako i stalno dostupne, čime će se značajno unaprijediti njihovo iskustvo u interakciji s lokalnom upravom. Digitalni alati za interakciju i saradnju s građanima omogućavaju njihovo aktivnije uključivanje u proces donošenja odluka i kreiranje lokalnih politika, što vodi ka participativnijoj i odgovornijoj upravi. Pored toga, stvaranje digitalnog okruženja privlači investicije, podstiče razvoj inovacija i otvara nove poslovne prilike, čime se pokreće ekonomski rast i stvaraju nova radna mjesta.

S obzirom na ozbiljni zaostatak u uvođenju digitalizacije u procese i postupke koje vodi uprava, posebno u poređenju s privatnim sektorom, važno je da lokalne samouprave ulože dodatne napore kako bi smanjile ovaj jaz. Digitalna transformacija je prepoznata kao ključan element reforme javnog sektora, što je naglašeno u strateškim dokumentima Evropske unije, kao i u nacionalnim strateškim okvirima. Implementacija digitalnih rješenja u lokalnoj samoupravi zahtijeva integralno i sistemsko vođenje, te postepenu realizaciju konkretnih mjera koje će omogućiti napredak na ovom putu. Samo kroz posvećenu primjenu digitalizacije možemo osigurati dugoročni razvoj i modernizaciju lokalne uprave u Bosni i Hercegovini.

Svrha Plana digitalne transformacije u lokalnoj samoupravi je postizanje efikasnijeg, transparentnijeg i pristupačnijeg javnog sektora, koji će biti bolje prilagođen potrebama građana i privrede. Implementacija digitalnih tehnologija omogućava automatizaciju internih procesa, smanjenje manualnih zadataka, te ubrzava pružanje usluga i donošenje odluka. Digitalna transformacija predstavlja ključni korak ka modernizaciji lokalnih zajednica, omogućavajući bolju komunikaciju između građana i lokalne samouprave, kao i efikasnije upravljanje resursima.

---

¹ Smatra se da se svi izrazi, upotrebljeni i u muškom i u ženskom gramatičkom rodu u ovom dokumentu odnose, bez diskriminacije, i na žene.

² u daljem tekstu Plan digitalne transformacije

Plan digitalne transformacije uključuje cjelovito unapređenje poslovnih modela, gdje se koristi širok spektar informacijskih i komunikacijskih tehnologija za optimizaciju svih aspekata rada lokalne samouprave. Proces digitalne transformacije obuhvata ne samo tehničke aspekte, već i promjene u kulturi, vještinama zaposlenih, internoj organizaciji i načinu upravljanja podacima.

Cilj Plana digitalne transformacije je pružiti građanima i privredi jednostavniji i kvalitetniji pristup uslugama, povećati transparentnost i efikasnost uprave, te smanjiti rizike od zloupotreba. Kroz digitalizaciju, lokalne samouprave mogu osigurati brže izdavanje dokumenata građanima, smanjiti administrativne troškove, te unaprijediti kvalitet života u lokalnoj zajednici. Digitalna transformacija stvara temelje za dugoročni razvoj i inovacije, omogućavajući lokalnim zajednicama da se bolje prilagode savremenim izazovima i potrebama.

2. IZVRŠNI SAŽETAK

Plan digitalne transformacije u službi digitalnog razvoja Općine Jajce (2025 – 2029) predstavlja ključni dokument kojim se postavljaju osnove za modernizaciju Općinske uprave kroz digitalnu transformaciju. Cilj digitalne transformacije je unaprijediti efikasnost administrativnih procesa, poboljšati kvalitet i dostupnost usluga za građane i poslovnu zajednicu, te osigurati transparentan rad javne uprave. S obzirom na ubrzan tehnološki razvoj, digitalizacija javnih usluga postaje neophodna za stvaranje efikasne i dinamične uprave koja može odgovoriti na potrebe korisnika.

Vizija digitalne transformacije Općine Jajce zasnovana je na ideji izgradnje moderne, tehnološki napredne lokalne uprave koja koristi informacione tehnologije za unapređenje života građana, poticanje inovacija i održivi ekonomski razvoj. Ova vizija postavlja osnove za stvaranje zajednice u kojoj su digitalne usluge lako dostupne, administrativni procesi pojednostavljeni, a građani i privredni subjekti aktivno uključeni u donošenje odluka kroz digitalne alate.

Izrada Plana digitalne transformacije započela je detaljnom procjenom digitalne spremnosti Općine Jajce, koja je provedena primjenom metodološkog okvira Svjetske banke, prilagođenog specifičnim potrebama lokalnih zajednica.

Provedena procjena digitalne spremnosti Općine Jajce je dala presjek trenutnog stanja digitalne infrastrukture, kapaciteta i procesa unutar općinske uprave, te identificirala ključne izazove i prilike za unapređenje. Rezultati procjene jasno pokazuju da postoji značajan prostor za poboljšanje, posebno u pogledu liderstva, cyber sigurnosti, upravljanja podacima, te jačanja internih kapaciteta i resursa.

Procjena digitalne spremnosti obuhvatila je analizu trenutnog potencijala za digitalnu transformaciju u Općini Jajce u devet oblasti:

- Liderstvo, menadžment, resursi
- Upravljanje reformama, koordinacija, interoperabilnost
- Korisnički orijentisan dizajn i uspostava e-servisa
- Interni kapaciteti, radna kultura, vještine zaposlenih, organizacija poslovanja
- Informaciono-komunikaciona Infrastruktura
- Infrastruktura i upravljanje digitalnim podacima, privatnost i tajnost podataka
- Cyber sigurnost i prevencija, otpornost i upravljanje kritičnim situacijama

- Pravna usaglašenost organa uprave
- Digitalni i inovacijski ekosistem

Na osnovu ove procjene digitalne spremnosti, izrađen je Plan digitalne transformacije koji pruža jasan smjer za realizaciju digitalne transformacije. Plan digitalne transformacije definiše strateške ciljeve, mjere i projekte usmjerene na otklanjanje identifikovanih slabosti i jačanje digitalnih kapaciteta Općine Jajce. Na osnovu analize trenutnog stanja identifikovane su ključne snage, slabosti, prilike i prijetnje (SWOT analiza). Ključni izazovi uključuju zastarjelu IT infrastrukturu, ograničene digitalne usluge, neadekvatnu cyber sigurnost i nedostatak formalnih pravila za upravljanje digitalnim podacima.

Predloženi pravci djelovanja uključuju modernizaciju IT infrastrukture kroz unapređenje serverskih i mrežnih kapaciteta, implementaciju cloud tehnologija i instalaciju naprednih sigurnosnih sistema. Također, digitalna transformacija predviđa razvoj e-usluga s ciljem digitalizacije ključnih općinskih procesa i poboljšanja pristupa građanima i poslovnim subjektima uslugama putem online platformi, čime se smanjuje potreba za fizičkim prisustvom u općinskim prostorijama. Edukacija i jačanje internih kapaciteta provodit će se kontinuiranim obrazovanjem zaposlenika o digitalnim alatima i tehnologijama, što će doprinijeti unapređenju efikasnosti uprave. Pravna usklađenost će se osigurati kroz usklađivanje s važećim zakonima i regulativama, uključujući implementaciju elektronskog potpisa i pravni okvir za digitalizaciju.

Ovaj dokument postavlja osnovu za uspješnu digitalnu transformaciju, koja će unaprijediti efikasnost rada općinske uprave, povećati transparentnost, poboljšati sigurnost podataka i omogućiti bolje usluge za građane i privredu. Sa implementacijom definisanih mjera i projekata, Općina Jajce će postati digitalno osnažena lokalna uprava, spremna da odgovori na izazove i prilike digitalne ere.

3. OPĆI PODACI O OPĆINI JAJCE

Općina Jajce, smještena u središnjem dijelu Bosne i Hercegovine, prostire se na površini od 363 km² i graniči sa općinama Travnik, Dobretići i Donji Vakuf, koje pripadaju FBiH, i opštinama Jezero, Šipovo i Mrkonjić Grad koje pripadaju RS. Prema posljednjem popisu stanovništva, Općina broji oko 27.000 stanovnika. Općina Jajce se nalazi u zapadnom dijelu Srednjobosanskog Kantona.

Općinske službe i njihove nadležnosti:

- **Služba graditeljstva/urbanizma, prostornog uređenja, geodetskih, katastarskih i imovinsko-pravnih poslova** - Nadležnost planiranja, izgradnje i uređenja zemljišta, izdavanje urbanističkih suglasnosti i odobrenja za izgradnju. Također se bavi zaštitom prirodnog okoliša, prostornim planiranjem i imovinsko-pravnim poslovima vezanim za nekretnine.
- **Služba stambeno-komunalnih poslova, obnove, raseljenih osoba i izbjeglica** - Zadužena za stambeno-komunalne poslove, obnovu stambenih objekata, uspostavu komunalnog reda, te pružanje pravne pomoći građanima. Također vodi poslove vezane za raseljene osobe i izbjeglice, uključujući priznavanje statusa i praćenje prava.
- **Služba finansija** - Vršiti planiranje i praćenje budžeta, prikupljanje javnih prihoda, te analiziranje finansijskih mogućnosti Općine. Također izrađuje prijedloge finansijskih akata, prati izvršenje budžeta, te surađuje s finansijskim institucijama.

- **Služba privrede** - Bavi se praćenjem proizvodnje, energetike i rudarstva, te upravlja turističkim resursima. Također rješava upravne stvari, organizira istraživačke projekte u oblasti privrede, te uređuje lokalni saobraćaj i registraciju prevoznih linija.
- **Služba opće uprave i društvenih djelatnosti** - Provodi upravne poslove u boračko-invalidskoj zaštiti, zapošljavanju, obrazovanju, kulturi i sportu. Također vodi evidencije o građanskim stanjima, izdaje uvjerenja, te organizira radne odnose i radne knjižice.
- **Služba civilne zaštite** - Organizira i provodi zaštitu i spašavanje na području Općine, izrađuje procjene ugroženosti i planove zaštite. Također organizira obuku građana, koordinira mjere zaštite i vodi evidencije iz oblasti civilne zaštite.
- **Kabinet općinskog načelnika** - Obavlja stručne, tehničke i pomoćne poslove, uključujući koordinaciju između Općinskog načelnika, Općinskih službi, Općinskog vijeća i Općinskog javnog pravobranilaštva. Također priprema nacрте ugovora, učestvuje u pripremi sjednica Općinskog vijeća i izrađuje protokole za posjete visokih delegacija i značajnih događaja.

4. KORIŠTENA METODOLOGIJA

Prvi i ključni korak u izradi Plana digitalne transformacije bio je provođenje procjene digitalne spremnosti. Procjena digitalne spremnosti obuhvatila je analizu trenutnih kapaciteta, infrastrukturne opremljenosti, nivo digitalizacije administrativnih procesa, te spremnosti na usvajanje novih tehnologija, omogućavajući sveobuhvatan uvid u trenutni nivo digitalne zrelosti Općine Jajce.

Metodologija vršenja procjene digitalne spremnosti je bazirana na internacionalno prihvaćenom metodološkom okviru i upitniku Svjetske banke: World Bank Digital Government Readiness Assessment, koji je UNDP u Bosni i Hercegovinu inicijalno prilagodio kontekstu Bosne i Hercegovine i potrebama JLS te publikovao kao set alata za procjenu i planiranje digitalne transformacije na lokalnom nivou. Navedeni set koji uključuje Priručnik procjene digitalne spremnosti organizacije, Mapu puta digitalne transformacije i akcioni plan te Upitnik o digitalnoj zrelosti, je razvijen u sklopu projekta Digitalna transformacija u javnom sektoru u BiH, kojeg je implementirao UNDP uz podršku Vlade Ujedinjenog Kraljevstva i Ambasade UK u BiH i UKAid-a.

Metodologija koja je korištena u procjeni digitalne spremnosti Općine Jajce je rezultat iskustava u radu sa JLS u Bosni i Hercegovini, a posebno kroz USAID/LGAA projekat. Ova verzija metodologije prirodna je nadogradnja na prethodne verzije razvijene za iste potrebe, koju su razvijale, dopunjavale i koristile i druge partnerske međunarodne organizacije u Bosni i Hercegovini, prvenstveno UNDP i GIZ u svojim programima podrške digitalnoj transformaciji u Bosni i Hercegovini i razvoju „pametne uprave“ i „pametnih gradova“. Pri dopuni metodologije i pratećih dokumenata vodilo se računa da se zadrži kompatibilnost i uporedivost rezultata sa prethodnim verzijama metodološkog okvira, ali i da se isti modifikuju i prošire sa onim elementima koji obuhvataju iskustva međunarodnih organizacija u Bosni i Hercegovini u domenu podrške reformi i digitalizaciji JLS.

USAID/LGAA projekat je razvio i online alat za samoprocjenu – digitalni upitnik – koji je poslužio kao osnova za određivanje digitalne spremnosti Općine Jajce. Samoprocjena i popunjavanje podataka u pomenutom alatu izvršena je od strane uposlenika Općine Jajce uz prilaganje pratećih dokumenata koji su bitni za digitalnu transformaciju. Nakon toga, izvršena je analiza unesenih podataka od strane angažovanog konsultanata na projektu i izrađen izvještaj digitalne spremnosti Općine Jajce, koji sadrži i određene preporuke i smjernice za izradu Plana digitalne transformacije.

Metodologija procjene digitalne spremnosti obuhvata devet ključnih stubova digitalne spremnosti, koji su identificirani kao presudni za efikasno funkcionisanje digitalno transformirane JLS:

- **LIDERSTVO, MENADŽMENT, RESURSI** - razmatra strategije, mape puta, kao i organizacionu i upravljačku strukturu za digitalnu transformaciju. Aspekt menadžmenta procjenjuje koliko je vjerovatno da će proces digitalne transformacije institucije biti uspješan, a sastoji se od procjene sljedećih aspekata: vizija digitalne transformacije, indikatori digitalne transformacije, plan digitalne transformacije, koordiniranje digitalnom transformacijom i kolaboracija s ostalim dijelovima institucije, svijest i podrška uprave/izabranih zvaničnika, te budžet za digitalnu transformaciju.
- **UPRAVLJANJE REFORMAMA, KOORDINACIJA, INTEROPERABILNOST**- je sposobnost različitih heterogenih sistema da rade zajedno, kako bi informacije između njih mogle biti razmjenjivane. Ovaj pojam podrazumijeva funkcionalnost elektronskih registara i informacionih sistema koji omogućava međusobnu razmjenu dokumenata i podataka u elektronskom obliku preko Jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka.
- **KORISNIČKI ORJENTISAN DIZAJN I USPOSTAVLJANJE E-USLUGA** - ispituje konsultiranje i sudjelovanje korisnika u dizajnu i razvoju digitalnih ili e-usluga u svim korisničkim skupinama (npr. državljani, stanovnici, kompanije i državni službenici).
- **INTERNI KAPACITETI, RADNA KULTURA, VJEŠTINE ZAPOSLENIH, ORGANIZACIJA POSLOVANJA** -razmatra interne procese u Općini za digitalnu transformaciju. Ovo je često najzanemareniji aspekt digitalne transformacije i može značajno uticati na (ne)uspjeh programa ili projekta.
- **INFORMACIONO-KOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA** - razmatra zajedničke standarde tehnološke infrastrukture, dizajn i implementaciju za digitalnu upravu, kao i definiranje digitalne platforme i usluga, standarda i interoperabilnosti, upravljačke informacione sisteme i druge zajedničke platforme.
- **INFRASTRUKTURA I UPRAVLJANJE DIGITALNIM PODACIMA, PRIVATNOST I TAJNOST PODATAKA** - razmatra javne podatke, njihovu dostupnost, strukturu i povezane standarde, protokole razmjene, kao i politike.
- **CYBER SIGURNOST I PREVENCIJA, OTPORNOST I UPRAVLJANJE KRITIČNIM SITUACIJAMA** - razmatra sigurnost i upravljanje kontinuitetom poslovanja kako bi se osigurala cyber sigurnost, privatnost, autentičnost, integritet i otpornost digitalne uprave na sve nedefinirane rizike, prijetnje, katastrofe i pandemije.
- **PRAVNA USAGLAŠENOST ORGANA UPRAVE** - bavi se faktorima zakonodavstva i regulative koji djeluju kao podrška digitalnoj upravi i digitalnoj ekonomiji
- **DIGITALNI I INOVACIONI EKOSISTEM** - razmatra vanjske faktore koji mogu podržati program digitalne uprave i njenu provedbu.

Kao rezultat ove procjene, u svakoj od devet kategorija izračunati su indeksi digitalne spremnosti koji su jasno ukazivali na snage i slabosti lokalne samouprave. Ovi indeksi predstavljali su kvantitativne pokazatelje trenutnog stanja, omogućavajući jasnu identifikaciju područja u kojima je postignut značajan napredak, kao i onih gdje su potrebna dodatna ulaganja ili reorganizacija. Na osnovu ovih indeksa, razvijene su preporuke za unapređenje i prioritetne oblasti za djelovanje.

Razvoj digitalne transformacije je zatim je nastavljen kroz kombinaciju različitih pristupa prikupljanju podataka:

- **Desk review** je obuhvatao pregled svih relevantnih dokumenata, politika, i strategija koje su već postojale na lokalnom nivou. Ovaj pristup omogućio je sagledavanje postojećeg stanja kroz dokumentovane informacije i ranije procese koji su provedeni u okviru digitalizacije.
- **Analiza dokumenata** je omogućila dublje razumijevanje specifičnih izazova i mogućnosti lokalne administracije, kroz analizu internih dokumenata i podataka o infrastrukturnim kapacitetima, postojećim aplikativnim rješenjima i projektima koji su već pokrenuti ili implementirani. Kvalitativna analiza pomogla je identificirati slabosti i prostor za unapređenje u digitalnim kapacitetima lokalne uprave.
- **Radionica o strateškom planiranju** je upotrijebljena za predstavljanje rezultata procjene digitalne spremnosti, a ključni akteri iz Općine Jajce aktivno su učestvovali u diskusijama i davanju povratnih informacija. Radionica je poslužila kao platforma za zajedničko kreiranje Plana digitalne transformacije, uključujući formulaciju vizije digitalnog razvoja, definisanje strateških ciljeva, mjera i projekata za budući razvoj.

Nakon što su vizija, strateški ciljevi, mjere i projekti definisani tokom radionice, isti su validirani od strane nadležnih u Općini Jajce. Ova validacija osigurala je da su preporuke i akcioni planovi usklađeni sa potrebama i kapacitetima lokalne zajednice, te da su resursi potrebni za implementaciju realno procijenjeni. Validacija je također omogućila dodatno prilagođavanje strateških mjera, kako bi se osigurala njihova održivost i dugoročni uspjeh.

5. PROVOĐENJE ANALIZE DIGITALNE SPREMNOSTI OPĆINSKE UPRAVE

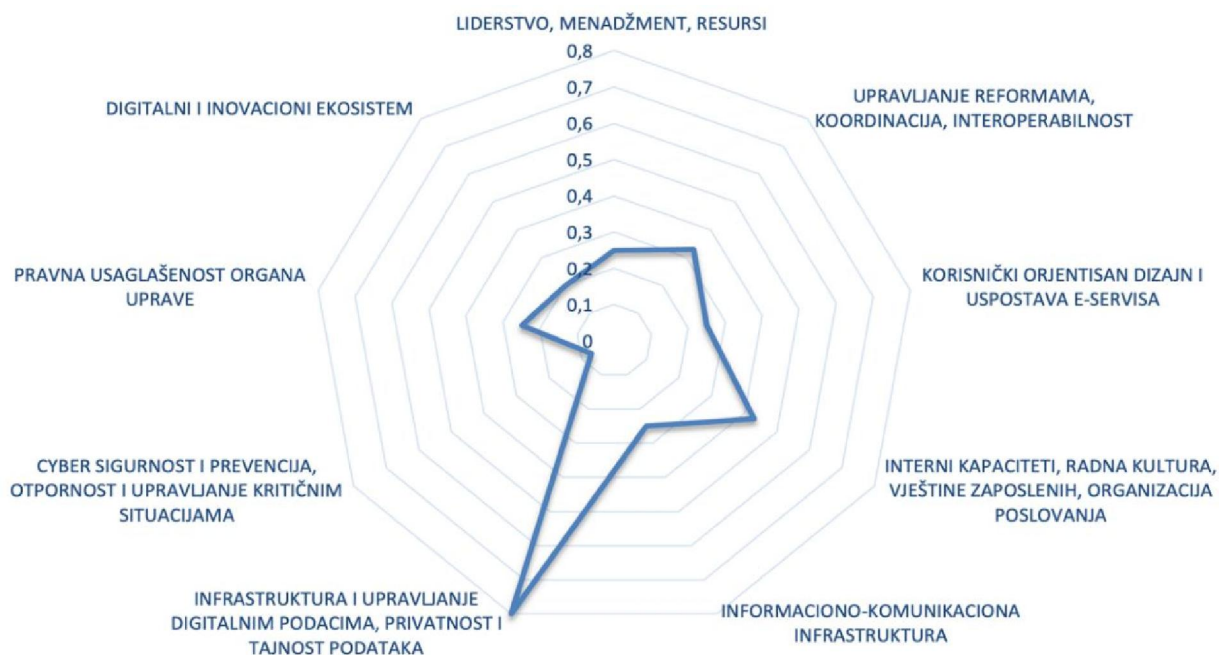
5.1. ANALITIČKI PREGLED PROCJENE DIGITALNE SPREMNOSTI

Procjena digitalne spremnosti omogućila je detaljan uvid u trenutni nivo digitalne zrelosti lokalne administracije, identifikujući ključne oblasti u kojima su ostvareni značajni napreci, kao i one koje zahtijevaju dodatna unapređenja. Ovaj pregled obuhvata analizu devet ključnih kategorija, pružajući sveobuhvatnu sliku o trenutnom stanju i spremnosti lokalne samouprave da odgovori na izazove digitalne transformacije.

U nastavku su predstavljeni rezultati procjene digitalne spremnosti Općine Jajce, sa ostvarenim indeksima u svakoj oblasti, predstavljenim u pripadajućoj tabeli i grafikonu.

Tabela 1 – Tabela prikaz rezultata procjene po oblastima

Oblast	Indeks
Liderstvo, menadžment, resursi	0,25
Upravljanje reformama, koordinacija, interoperabilnost	0,33
Korisnički orjentisan dizajn i uspostava e-servisa	0,25
Interni kapaciteti, radna kultura, vještine zaposlenih, organizacija poslovanja	0,43
Informaciono-komunikaciona Infrastruktura	0,25
Infrastruktura i upravljanje digitalnim podacima, privatnost i tajnost podataka	0,80
Cyber sigurnost i prevencija, otpornost i upravljanje kritičnim situacijama	<0,10
Pravna usaglašenost organa uprave	0,25
Digitalni i inovacioni ekosistem	0,20

Slika 1. – Indeksi rezultata procjene prema oblastima putem radar dijagrama

Imajući u vidu da maksimalni mogući indeks za svaku od oblasti iznosi 3,00 u nastavku su izračunati procenti digitalne spremnosti za svaku oblast kao i ukupan prosječan indeks digitalne spremnosti Općine Jajce.

Oblast	Indeks digitalne spremnosti	Indeks digitalne spremnosti u %
Liderstvo, menadžment, resursi	0,25	8,33%
Upravljanje reformama, koordinacija, interoperabilnost	0,33	11,00%
Korisnički orjentisan dizajn i uspostava e-servisa	0,25	8,33%
Interni kapaciteti, radna kultura, vještine zaposlenih, organizacija poslovanja	0,43	14,33%
Informaciono-komunikaciona Infrastruktura	0,25	8,33%
Infrastruktura i upravljanje digitalnim podacima, privatnost i tajnost podataka	0,80	26,67%
Cyber sigurnost i prevencija, otpornost i upravljanje kritičnim situacijama	<0,10	3,00%
Pravna usaglašenost organa uprave	0,25	8,33%
Digitalni i inovacioni ekosistem	0,20	6,67%
Prosječan Indeks digitalne spremnosti Općine Jajce / procenat	0,318	10,60%

Procjena digitalne spremnosti Općine Jajce pokazuje da je Općina na početku svog puta ka digitalnoj transformaciji, s prosječnim indeksom spremnosti od 0,318, što odgovara 10,60% digitalne spremnosti. Ova procjena obuhvata različite aspekte, uključujući liderstvo, upravljanje, infrastrukturu, sigurnost i inovacije.

Najveći rezultat ostvaren je u oblastima Infrastruktura i upravljanje digitalnim podacima, privatnost i tajnost podataka i Interni kapaciteti, radna kultura, vještine zaposlenih, organizacija poslovanja, gdje su postignuti maksimalni rezultati od 0,80, odnosno 0,43, što odgovara oko 26,67% odnosno 14,33% spremnosti.

Sa druge strane, najveći izazovi su identificirani u oblasti Cyber sigurnost i prevencija, otpornost i upravljanje kritičnim situacijama, gdje je ocjena manja od 0,10, što ukazuje na potrebu za značajnim unapređenjima u ovoj oblasti. Slično tome, područja kao što je Digitalni i inovacioni ekosistem sa indeksom od 0,20 (6,67%) također zahtijevaju dodatne napore za poboljšanje. Ostala područja pokazala su umjerene rezultate, ali i dalje pružaju značajan prostor za unapređenje kako bi općina mogla postići viši nivo digitalne zrelosti.

Generalno, Općina Jajce ima temelje u određenim aspektima digitalne spremnosti, ali postoji potreba za sveobuhvatnim pristupom i dodatnim ulaganjima, posebno u području Cyber sigurnosti i prevencije, otpornosti i upravljanja kritičnim situacijama, kako bi se uspješno sprovedla digitalna transformacija i osigurao održivi razvoj u digitalnom dobu.

5.2. LIDERSTVO, MENADŽMENT, RESURSI

Osnovu za procjenu digitalne spremnosti predstavlja postojanje, sadržaj i primjena strateških dokumenata na nivou jedinice lokalne samouprave (JLS) i viših nivoa vlasti, koji definišu strateški okvir i implementacijske planove za digitalnu transformaciju. Posebno je važno identifikovati elemente koji predstavljaju preduslove za ulazak i provođenje ciljeva digitalne transformacije, kako interno unutar organa javne uprave, tako i eksterno, kroz uticaj na lokalnu zajednicu, uključujući komunalne poslove i druge servise u širem konceptu pametnih gradova.

Jedan od ključnih segmenata procjene je analiza političke volje, koja ukazuje na opredijeljenost JLS da digitalna transformacija bude jedan od njenih razvojnih prioriteta. Ova opredijeljenost se iskazuje ne samo kroz strateške dokumente i planove, nego i kroz alokaciju potrebnih ljudskih, finansijskih i drugih resursa, što treba biti reflektovano i budžetom JLS. Posvećenost ovom cilju ogleda se i u eventualnom formiranju internih radnih grupa zaduženih za unapređenje kapaciteta i treningu zaposlenih za sticanje vještina neophodnih za prihvatanje novih tehnologija i praktičnih rješenja. Prisustvo ovakvih mjera pokazuje volju za unapređenje korisničkog iskustva građana i poslovnih subjekata, pojednostavljenje procedura rada, a time i povećanje ukupne efikasnosti i smanjenje troškova administrativnih postupaka.

Strategija razvoja Općine Jajce za period 2021-2027. godine³, kao osnovni strateški dokument nije jasno utvrdila prioritet digitalne transformacije. Dokument ne sadrži specifične mjere ili projekte usmjerene na digitalnu transformaciju ili jačanje internih kapaciteta i opremljenosti Općinske uprave. Postoji svijest o potrebi za pokretanjem procesa digitalne transformacije, ali praktični koraci još nisu preduzeti.

---

³ <https://www.opcina-jajce.ba/images/dokumenti/nacrtstrategijejajce2.pdf>

Općina Jajce nije usvojila dugoročni plan ili mapu puta za digitalnu transformaciju koji bi obuhvatao srednjoročne ciljeve i aktivnosti. Također, u dokumentu okvirnog budžeta (2024-2026)⁴ nedostaju jasno definisani prioriteti i mjere za digitalnu transformaciju.

U budžetu Općine Jajce za 2024. godinu postoji stavka pod nazivom "Kompjuterske usluge". Međutim, detalji o tome da li se ova stavka odnosi na nabavku opreme, softvera, ili na usluge i održavanje postojeće opreme i aplikacija, nisu navedeni. Bez obzira na ovu stavku, predviđeni iznos od 25.000 KM nije dovoljan za implementaciju ozbiljnijih projekata u procesu digitalne transformacije Općine. Za postizanje značajnih rezultata u ovom području, neophodna su veća ulaganja u modernizaciju tehnološke infrastrukture i unapređenje digitalnih usluga.

Jasno definisani ciljevi i mjere za digitalnu transformaciju u godišnjim planovima rada pomogli bi postizanju značajnijih unapređenja u ovoj oblasti. Istovremeno, rezultati procjene pokazuju da u Općini Jajce ne postoje indikacije da je digitalna transformacija prioritet u političkom ili operativnom smislu, niti su građanima, uključujući i građane koji dolaze iz najranjivijih grupa, kao i privrednim subjektima prezentirane ideje i vizije digitalne uprave. Općina Jajce također nije razvila adekvatan sistem mjerenja učinka digitalne transformacije, i nedostatak metrike otežava praćenje napretka i evaluaciju uspjeha inicijativa.

Kada je riječ o koordinaciji sa višim nivoima vlasti, Općina Jajce ima uspostavljene određene G2G e-servise za razmjenu podataka, međutim postoji potreba za unapređenjem koordinacije i interoperabilnosti u dijelu G2G kako bi se osigurao efikasan protok informacija i podrška digitalnoj transformaciji.

Trenutno, Općina Jajce ne posjeduje važeće certifikate za relevantne standarde poput ISO 9000, ISO 27001 ili ITIL, što ukazuje na potrebu za formalizacijom procedura i standarda koji bi osigurali kvalitetu i sigurnost u pružanju usluga.

Prema Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u Općine Jajce⁵ definisano je jedno radno mjesto "Višeg referenta za IKT poslove", zaduženo da pruža tehničku podršku korisnicima, održava IKT opremu i softverska rješenja, te rješava serverske i mrežne probleme. Međutim, ovo nije dovoljno i potrebno je dodatno jačati kapacitete kako bi se pružila adekvatna podrška procesu digitalne transformacije Općine Jajce.

PREPORUKE

- Postaviti jasne strateške ciljeve digitalne transformacije uključujući mjere i projekte usmjerene na unapređenje digitalne spremnosti Općine, osiguravajući adekvatna sredstva i resurse za njihovu realizaciju.
- Povećati podršku liderstva Općine digitalnoj transformaciji kroz kontinuiranu edukaciju i promociju digitalne transformacije među zaposlenima i građanima.
- Nastaviti razvoj G2G e-servisa i osigurati potpunu interoperabilnost i koordinaciju sa višim nivoima vlasti.
- Razviti poseban dokument digitalne transformacije koji bi obuhvatio ciljeve, mjere i projekte usmjerene na unapređenje digitalne spremnosti Općine, osiguravajući adekvatna sredstva i resurse za njihovu realizaciju.

⁴<https://www.opcina-jajce.ba/2015-05-12-20-01-28/2015-05-13-14-08-24/dob-za-period-2024-2026-godine.html>

⁵<https://www.opcina-jajce.ba/2015-05-12-20-01-28/sluzbene-novine/sluzbene-novine-2017/326-s1-novine-2-2017/file.html>

- Razviti sistem mjerenja učinka za praćenje napretka digitalne transformacije, uključujući numeričke i deskriptivne indikatore.
- Razviti mogućnosti razvrstavanja podataka po spolu i godinama s ciljem poboljšanja usluga ka korisnicima koji dolaze iz marginalizovanih skupina.
- Pokrenuti proces certifikacije za relevantne standarde u oblasti IKT sistema kako bi se osigurala kvaliteta i sigurnost u pružanju usluga.

5.3. UPRAVLJANJE REFORMAMA, KOORDINACIJA, INTEROPERABILNOST

Digitalna transformacija može ubrzati reformu u javnom sektoru kroz automatizaciju i digitalizaciju procesa, omogućavajući bolje praćenje i prilagođavanje politika i strategija u realnom vremenu. Da bi digitalna transformacija bila uspješna, potrebna je tijesna koordinacija među različitim sektorima i odsjecima unutar organizacije. Ovo podrazumijeva razvijanje integrisanih informacionih sistema koji omogućavaju razmjenu podataka i informacija u kojima sve službe i ostali akteri u sistemu lokalne uprave imaju osiguran pristup. Takođe, interoperabilna lokalna uprava efikasnije pruža usluge građanima i privredi kroz jedinstvene e-servise.

Općina Jajce trenutno nema uspostavljeno stalno radno tijelo koje bi bilo odgovorno za sprovođenje i planiranje procesa digitalne transformacije. Iako Kolegij načelnika povremeno preuzima ove zadatke, nedostaje jasno definisan mandat i resursi za koordinaciju i praćenje napretka digitalnih inicijativa. Ova situacija otežava planiranje i sprovođenje digitalnih projekata, kao i praćenje njihovih rezultata u pojedinačnim organizacionim jedinicama.

Na višim nivoima vlasti, nedostaje specijalizovano tijelo koje bi eksplicitno imalo zadatak da koordiniše digitalnu transformaciju u JLS. Iako postoji Kancelarija za koordinaciju reforme javne uprave - PARCO⁶ na nivou Bosne i Hercegovine, nije definisan jasan mandat niti postoji dovoljno resursa za podršku procesu digitalne transformacije u JLS. Odsustvo centralizovane podrške otežava unifikaciju i smanjenje troškova procesa digitalne transformacije, ostavljajući JLS da ovaj proces provode samostalno. Međutim, inicijativa do 2027. godine⁷ usmjerena na digitalizaciju usluga i registara unutar javne uprave nudi perspektivu unapređenja koordinacije i podrške na višim nivoima vlasti.

Općina Jajce nije uspostavila posebne načine provođenja javnih nabavki u oblasti IKT rješenja i usluga koji bi pojednostavili ovaj proces. Ne postoje izuzeci u zakonima i procedurama javnih nabavki koji bi omogućili brže i efikasnije nabavke za potrebe digitalne transformacije.

Općina Jajce ima određen broj službenih registara i evidencija u elektronskom obliku, od kojih su neki prilagođeni za automatsku sinhronizaciju kroz API interfejse prema službenim registrima i evidencijama viših nivoa vlasti. Međutim, trenutno ne postoje mehanizmi za automatsku razmjenu podataka sa višim nivoima vlasti, što otežava pribavljanje potrebnih informacija i produžava vrijeme rješavanja zahtjeva fizičkih i pravnih lica.

Općina Jajce trenutno nema javno objavljen, sistematizovan i pregledan Katalog ponuđenih usluga ili popis administrativnih postupaka koji bi bio u potpunosti prilagođen digitalnom okruženju. Na web stranici Općine Jajce postoji dio Elektronski formulari⁸ gdje se nalazi lista zahtjeva za administrativne

⁶ <https://parco.gov.ba/>

⁷ <https://parco.gov.ba/2024/06/20/do-2027-reforma-javne-uprave-usmjerena-na-digitalizaciju-usluga-i-registara/>

⁸ <https://www.opcina-jajce.ba/form.html>

postupke u PDF formatu. Međutim, ovi PDF formati nisu editabilni, što znači da korisnici ne mogu unijeti podatke kompjuterski, nego moraju odštampati obrasce i donijeti ih u Općinu u papirnoj formi. Postoji mogućnost podnošenja online zahtjeva za izvode iz matičnih knjiga (E-matičar)⁹. Nedostaje dokument ili dio web stranice koji bi korisnicima pružio sveobuhvatne informacije o uslugama, uputstvima za podnošenje zahtjeva, obrascima i očekivanom trajanju rješavanja.

Općina Jajce nije posebno razmatrala načine pružanja usluga u ruralnim područjima udaljenim od centralne lokacije. Trenutno ne postoje posebni planovi ili inicijative za prilagođavanje usluga potrebama stanovništva u ovim područjima.

U Općini Jajce ne postoji usvojen strateški dokument koji bi jasno definisao mjere za socijalnu inkluziju i način na koji digitalna transformacija može doprinijeti većoj inkluzivnosti.

PREPORUKE

- Uspostaviti stalno radno tijelo sa jasnim mandatom i resursima za planiranje, koordinaciju i monitoring digitalne transformacije.
- Zagovarati jačanje centralizovane podrške sa viših nivoa vlasti kako bi se omogućila unifikacija i efikasnija implementacija digitalnih inicijativa.
- Nastaviti uspostavljati API-bazirane veze za automatsku razmjenu podataka između registara različitih nivoa vlasti što je neophodno za efikasnost i tačnost informacija.
- Prilagođavati usluge potrebama marginalizovanih grupa kako bi se osigurala socijalna inkluzija i jednak pristup uslugama za sve građane.

5.4. KORISNIČKI ORJENTISAN DIZAJN I USPOSTAVA E-USLUGA

Katalog dostupnih usluga JLS jedan je od ključnih dokumenata za procjenu digitalne spremnosti i prioritizaciju uspostavljanja e-servisa. Katalog uključuje nazive usluga sa opisom, prateće obrasce, potrebnu prateću dokumentaciju koju dostavlja korisnik ili je JLS službenim putem pribavlja i frekvencije pružanja usluga po vremenu.

Katalog treba sadržavati spisak postojećih elektronskih službenih registara i evidencija, kako onih u vlasništvu JLS, tako i onih kojima zaposleni JLS pristupaju, a u vlasništvu su drugih organa uprave - najčešće centralizovani registri na višem nivou vlasti. Svaki od pomenutih elektronskih registara i evidencija treba da sadrži informacije o metapodacima, tj. parametrima koje sadrži taj registar. Postoji više zvaničnih registara koje JLS vode, a svakako jedan od poznatijih primjera su matične knjige (rođenih, umrlih, državljana, vjenčanih i drugo).

U slučaju da je JLS otpočela proces uspostavljanja e-servisa, poželjno je da se u Katalogu posebno naglasi koje od usluga je u prelaznom periodu moguće dobiti na konvencionalan način i kroz e-servis, te eventualno u budućnosti koje od usluga su ekskluzivno dostupne samo kao e-servis.

Ovaj pristup predstavlja osnovnu tačku za implementaciju jednog od vodećih principa digitalne transformacije, a to je uspostavljanje ONE-STOP-SHOP-a, odnosno u prvoj fazi reformu konvencionalnog načina pružanja usluga uspostavljanjem jednošalterskog sistema (koji dalje ispunjava i princip NO-WRONG-DOOR APPROACH), a kasnije zamjena fizičkog jednošalterskog sistema virtuelnim jednošalterskim sistemom kroz platformu e-upravu i e-građanina, a što dalje vodi

⁹ <https://www.opcina-jajce.ba/maticni-ured.html>

u potpuno automatizaciju pružanja javnih usluga i značajno poboljšava efikasnost i dostupnost usluga za građane, posebno za stanovnike udaljenih područja i pripadnike marginalizovanih skupina.

U Općini Jajce, proces digitalne transformacije je djelimično započet, ali je primjena savremenih digitalnih rješenja još uvijek ograničena. Digitalni alati su implementirani u nekoliko organizacionih jedinica, međutim nedostaje međusobna razmjena podataka i napredna automatizacija koja bi omogućila efikasnije poslovanje na nivou cijele Općine. U svakodnevnom radu, poslovni procesi se još uvijek provode na konvencionalan način.

Općina Jajce ne koristi DMS. Trenutno se svi dokumenti i procesi vode na konvencionalan način, što dodatno usporava procese i otežava praćenje toka predmeta. Razlog za to je nedostatak obuke i interesa rukovodećih državnih službenika za implementaciju ovog sistema u vrijeme kada je bio uveden.

Elektronski potpisi, bilo kvalifikovani ili nekvalifikovani, kao i u većini ostalih JLS, nisu u upotrebi u Općini Jajce. Iako postoji svijest o prednostima korištenja elektronskih potpisa i njihovog zakonskog okvira, oni još uvijek nisu implementirani, što otežava efikasnu i sigurnu digitalnu komunikaciju sa korisnicima usluga. Također, Općina Jajce nije upoznata sa pružaocima usluga povjerenja i izdavaocima kvalifikovanih elektronskih potpisa u Bosni i Hercegovini.

Sistem ERP se koristi djelimično. Postoji modul (NovaPanel) za upravljanje finansijama, ali ostali moduli, poput upravljanja imovinom, ljudskim resursima, skladištem repromaterijala i zaduženjima kancelarijskog materijala, nisu integrisani u jedinstven sistem, niti su povezani sa drugim informacionim sistemima unutar Općine. Također, ERP sistem nema API konekcije na druge alate kao što je centralni nadzor budžeta na višim nivoima vlasti ili prema nekim drugim eksternim servisima, niti je povezan sa drugim informacionim sistemima unutar Općine.

Principi "samo jednom" i "sve na jednom mjestu" nisu primijenjeni u Općini Jajce. Ne postoji interna evidencija koja bi omogućila da se podaci prikupljeni jednom dijele između organizacionih jedinica, čime bi se izbjeglo višestruko dostavljanje istih informacija od strane korisnika. Većina usluga se pruža na šalterima, ali ne postoji centralizovana podrška za pribavljanje potrebnih dokumenata od drugih organa uprave u ime korisnika, što dodatno otežava i usporava proces rješavanja zahtjeva. Nedostatak primjene ovog principa je i zbog toga što nije definisan internim aktima.

Mape poslovnih procesa i procedure rješavanja u Općini Jajce nisu dizajnirane primarno za digitalni rad. Trenutno, ove procedure favorizuju konvencionalni papirni rad, iako postoji spremnost da se pređe na digitalni način rada kada se za to stvore organizacijski, legislativni i tehnički uslovi.

Ne koriste se sofisticirane tehnologije IoT - Internet of Things ili drugi uređaji za Pametni grad - Smart City.

Općina Jajce nije uključivala građane, uključujući pripadnike marginalizovanih skupina, i privredne subjekte u proces dizajna usluga. Nema posebnog servisa za prikupljanje povratnih informacija od korisnika kada su u pitanju digitalne usluge, što bi omogućilo prilagođavanje usluga njihovim potrebama i unapređenje korisničkog iskustva. Postoji e-servis na web stranici za prijavu problema¹⁰, i kroz ovaj servis se mogu dostaviti i informacije u vezi digitalnih usluga i zadovoljstva korisnika, uz određene modifikacije.

PREPORUKE

---

¹⁰ <https://www.opcina-jajce.ba/prijavite-problem.html?view=form&layout=edit>

- Razviti Katalog usluga koji će biti javno dostupan i pružiti sve potrebne informacije korisnicima, te omogućiti editabilne PDF obrasce, kao i uspostavljati online sisteme za podnošenje zahtjeva. Ova preporuka značajno će poboljšati transparentnost i efikasnost usluga.
- Integrisati postojeće softverske alate kako bi se omogućila međusobna razmjena podataka i napredna automatizacija procesa.
- Implementirati DMS kako bi se omogućilo efikasnije praćenje toka predmeta i smanjila potreba za konvencionalnim papirnim radom.
- Implementirati kvalifikovane i nekvalifikovane elektronske potpise za poboljšanje sigurnosti i efikasnosti digitalne komunikacije sa korisnicima.
- Integrisati različite module ERP sistema i povezati ih sa drugim informacionim sistemima unutar JLS kako bi se omogućilo sveobuhvatno upravljanje resursima.
- Primjenjivati principe „samo jednom“ (Once Only) i „sve na jednom mjestu“ (One-Stop-Shop) koji bi korisnicima značajno olakšali pristup uslugama i smanjili administrativno opterećenje.
- Uskladiti poslovne procese sa principom „digitalno po definiciji“ (Digital-by-Default) kako bi se favorizovao digitalni način rada i omogućila potpuna automatizacija procesa.
- Definisati i provoditi sistemske konsultacije sa građanima, stanovnicima udaljenih područja i pripadnicima marginalizovanih skupina, i privrednim subjektima te kontinuirano prikupljati povratne informacije, što će doprinijeti optimizaciji usluga i povećanju zadovoljstva korisnika, i poboljšati proces digitalne transformacije.

5.5. INTERNI KAPACITETI, RADNA KULTURA, VJEŠTINE ZAPOSLENIH, ORGANIZACIJA POSLOVANJA

Kapacitet i mogućnosti JLS, a posebno zaposlenih, da u svom svakodnevnom radu kombinuju postojeći način rada sa inovacijama i modernim tehnološkim rješenjima, predstavljaju važan predušlov za aktivan pristup digitalnoj transformaciji. Otvorenost uprave prema ovom pristupu dovodi do bržeg usvajanja boljih i savremenih rješenja u radu i istovremeno unapređuje kvalitet pružanja usluga korisnicima. Razmatranje internih kapaciteta podrazumijeva procjenu nivoa svijesti i znanja zaposlenih o aktuelnim tehnologijama, kao i njihovu motivaciju za usvajanje novih praksi.

Podrška koju uprava pruža zaposlenim u smislu dodatne edukacije i praćenje progressa usvajanja novih znanja je sastavni dio procjene. Uvođenje tehnologija mijenja način rada i očekivanja korisnika, stoga je važno analizirati odgovarajuću prilagođenost unutrašnje organizacije i sistematizaciju radnih mjesta zajedno sa opisima radnih zadataka i potrebnih vještina. Ovo uključuje opšte digitalne vještine i specifična znanja za određena radna mjesta i organizacione jedinice.

Kako tehnološke promjene mogu uticati na različite načine potrebno je razmotriti i njihov efekat na organizacione jedinice JLS. U nekim jedinicama, novi alati bi ubrzali rad i smanjili potrebu za dodatnim zaposlenima, dok bi u drugim jedinicama omogućili efikasnije rješavanje predmeta u zakonskim rokovima.

Zaposleni u Općini Jajce su upoznati s potencijalnim benefitima digitalne transformacije, ali su prethodne implementacije digitalnih rješenja, koje su bile fragmentirane i bez jasnog plana, rezultirale negativnim iskustvima. Zbog toga su zaposleni pokazali blagu uzdržanost prema novim pokušajima digitalne transformacije. Trenutno ne postoje mjerljivi indikatori učinka i benefita digitalne

transformacije koji bi dokazali precizno koliko je ubrzan i pojednostavljen proces rada zbog uvođenja digitalnih rješenja.

Svi ili većina zaposlenih u Općini Jajce koriste neke od digitalnih alata i pretežno se oslanjaju na e-mail komunikaciju i razmjenu elektronskih datoteka. Međutim, službeni procesi se uglavnom još uvijek vode na konvencionalan način, papirno. Digitalni alati koji su u stvarnoj upotrebi uključuju: RPG-Registar Poljoprivrednih Gazdinstava, DataNova-MR i CMR, Finova knjigovodstveni softver, Katastar.ba¹¹, Registar novčanih kazni, Portal Javnih nabavki¹², budzet.ba¹³ i E-matičar¹⁴.

Općina Jajce nije izradila zvanični plan obuka i treninga, ali se povremeno odobravaju treninzi i obuke za zaposlene, uglavnom na njihovu inicijativu. Nedostaje sistematski pristup u vezi s obukama i treninzima u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija i softverskih rješenja. U važećem aktu o unutrašnjoj organizaciji Općinskih službi¹⁵, specijalni zahtjevi za rad sa digitalnim alatima su općenito navedeni kao „osposobljenost za rad na računaru“, bez detaljne specifikacije potrebnih vještina.

Općina Jajce također nije uspostavila platformu za e-učenje koja bi sadržavala audio i video materijale, webinare, kurseve i mogućnost praćenja napretka zaposlenih.

Ne postoji formalni sistem prepoznavanja i stimulacije zaposlenih koji pokazuju liderstvo, inicijativu i natprosječni interes za digitalnu transformaciju. Eventualne nagrade i stimulacije dodjeljuju se izuzetno, odlukom Općinskog načelnika, prema postojećem pravilniku.

Općina Jajce nije angažovala eksterne stručnjake za IT i digitalnu transformaciju u posljednje tri godine, već se oslanja isključivo na vlastite kapacitete.

Općina Jajce nema centralizirani email sistem, što otežava internu komunikaciju i komunikaciju s građanima, smanjuje efikasnost, te povećava potrebu za fizičkim dolaskom. Uvođenje email sistema bi ubrzalo razmjenu informacija i smanjilo administrativne barijere.

PREPORUKE

- Povećavati svjesnost zaposlenih o važnosti digitalne transformacije kroz organizaciju kontinuiranih edukativnih radionica, uključujući i obuke za prepoznavanje potreba marginalizovanih skupina društva kako bi se njihove potrebe uključile u proces digitalne transformacije, uz pružanje konkretnih primjera uspješnih implementacija digitalnih rješenja unutar Općine i drugih JLS.
- Izvršiti analizu i dati preporuke za povećanje korištenja postojećih digitalnih alata i osigurati njihovu integraciju kako bi se smanjila potreba za papirnim dokumentima.
- Izraditi sveobuhvatne planove obuka koji će pokrivati sve aspekte informaciono-komunikacionih tehnologija i specifičnih softverskih rješenja.

---

¹¹ <https://katastar.ba/>

¹² <https://www.ejn.gov.ba/>

¹³ <https://budzet.ba/jajce>

¹⁴ <https://www.opcina-jajce.ba/maticni-ured.html>

¹⁵ <https://www.opcina-jajce.ba/2015-05-12-20-01-28/sluzbene-novine/sluzbene-novine-2012/274-s1-novine-broj-3-2012/file.html>

¹⁶ <https://www.opcina-jajce.ba/2015-05-12-20-01-28/sluzbene-novine/sluzbene-novine-2017/326-s1-novine-2-2017/file.html>

- Implementirati platformu za e-učenje koja će omogućiti zaposlenima pristup edukativnim materijalima, praćenje napretka i kontinuirano usavršavanje.
- Uspostaviti jasnije zahtjeve za digitalne vještine u opisima radnih mjesta i osigurati da svaki zaposlenik ima jasnu mapu vještina koje treba razvijati.
- Angažovati eksterne stručnjake za IT i digitalnu transformaciju, što može donijeti dodatnu ekspertizu i pomoći u ubrzanju procesa digitalizacije.
- Uvesti centralizirani email sistem kako bi se unaprijedila efikasnost interne komunikacije, ubrzalo rješavanje zahtjeva građana i povećala transparentnost administrativnih procesa.

5.6. INFORMACIONO-KOMUNIKACIONA INFRASTRUKTURA

Informaciono-komunikaciona infrastruktura je stub digitalne transformacije i njen planski razvoj treba da bude od posebnog značaja za svaku organizaciju. Da bi adekvatno procijenili infrastrukturu JLS potrebno je analizirati stanje funkcionalnosti radnih stanica, servera, mrežne infrastrukture, komunikacijskih mreža, korištenih softvera i pripadajućih platformi. Takođe, potrebno je sagledati i stepen uspostavljenosti i funkcionalnosti najvažnijih evidencija/registara u digitalnoj formi i pripadajućih e-usluga, ukoliko takve postoje.

Postojeći softveri i pripadajuće platforme se također procjenjuju sa aspekta njihove međusobne kompatibilnosti i osiguranja neophodnih preduslova za međusobnu integraciju, odnosno razmjenu elektronskih podataka, kako između tih registara međusobno, tako i sa registrima drugih institucija na različitim nivoima vlasti u BiH.

U Općini Jajce postoji djelimično razvijena kablovska infrastruktura bez pripadajuće tehničke dokumentacije. U nekim dijelovima objekta nema stalne kablovske infrastrukture, što znači da nije dostupna do svih radnih stanica. Aktivna mrežna infrastruktura, uključujući rutere i switch-eve, postoji, ali njeni kapaciteti nisu dovoljni da podrže redovne operacije. Oprema je zastarjela i izvan garantnog roka održavanja, a upravljačke funkcije su nedovoljne za potrebe naprednih funkcija održavanja i segmentacije mrežnog saobraćaja.

Server sala, koja je ključna za centralizovanu mrežnu infrastrukturu, postoji, sadrži servere i mrežnu opremu, ali nije u potpunosti opremljena prema standardima. Nedostaje adekvatan kapacitet sistema za hlađenje i rezervno napajanje, kao i mehanizam fizičke kontrole pristupa server sali i opremi.

Općina Jajce ne koristi cloud bazirana rješenja za svoje IT procese. Osim internih resursa, nema dijeljenih zajedničkih resursa u drugim domenima kao što su komercijalni ili neki centralizovani sistemi viših nivoa vlasti. Nedostaju dokumentovani planovi za znavljanje opreme kao i za proširenje infrastrukture.

IT administracija ne koristi Active Directory za centralizovani nadzor radnih stanica, mrežne opreme i prateće opreme kao što su mrežni štampači, što znači da nema jasne politike upravljanja pravima pristupa i ovlaštenja. Rizik u vezi sa pružanjem digitalnih usluga i rada informacionog sistema nikada nije procijenjen, tako da ne postoji dokument koji identifikuje rizike i daje preporuke za upravljanje rizicima.

Softverske aplikacije koje se koriste u Općini Jajce ne posjeduju API interfejsa za međusobnu integraciju i automatsku razmjenu podataka, što dodatno otežava uspostavu efikasnih e-servisa i digitalizaciju poslovnih procesa.

Budžet Općine Jajce za 2024. godinu ne predviđa posebne stavke za nabavku IKT opreme.

PREPORUKE

- Izvršiti sveobuhvatnu procjenu trenutnog stanja informaciono-komunikacione infrastrukture i izraditi plan za njeno unapređenje. Plan treba uključivati modernizaciju mrežne opreme, unapređenje server sala, kao i implementaciju naprednih sigurnosnih protokola.
- Redovno prikupljati povratne informacije od zaposlenih i korisnika usluga kako bi se identifikovali problemi i potrebe vezane za IKT infrastrukturu. Ove informacije treba koristiti za kontinuirano unapređenje sistema.
- Izraditi sveobuhvatni plan za unapređenje IKT infrastrukture koja će obuhvatiti sve aspekte, uključujući sigurnost, kapacitet, održavanje i nadogradnju. Plan treba biti usklađen sa dugoročnim ciljevima Općine i osigurati adekvatna sredstva za njenu implementaciju. Plan treba da sadrži i analizu i mogućnosti korištenja cloud rješenja.
- Unaprijediti kapacitete server sala sa nabavkom adekvatne centralne serverske opreme, te implementirati adekvatnu klimatizaciju, kontrolu pristupa, sistem za automatsko gašenje požara. Ovo će povećati kapacitete za pohranu podataka i povećati brzinu obrade i razmjene podataka, kao i smanjiti rizik od kvarova i osigurati sigurnost podataka.
- Implementirati savremenu kablovsku infrastrukturu i nabaviti i implementirati modernu mrežnu opremu, uz segmentaciju mrežnih resursa, kako bi se poboljšala efikasnost, pouzdanost, sigurnost i efikasnost upravljanja mrežom.
- Osigurati dodatna sredstva za ulaganje u IKT infrastrukturu kroz budžet, donacije i partnerstva sa privatnim sektorom. Ovo će omogućiti modernizaciju postojećih sistema i implementaciju naprednih tehnologija koje će poboljšati efikasnost i kvalitet usluga.

5.7. INFRASTRUKTURA I UPRAVLJANJE DIGITALNIM PODACIMA, PRIVATNOST I TAJNOST PODATAKA

Spremnost JLS za ulazak u proces digitalne transformacije ocjenjuje se i sa aspekta načina upravljanja podacima korisnika - fizičkih i pravnih lica u postupku rješavanja zahtjeva, odnosno podataka koje uprava prikuplja od drugih organa putem službenog pristupa elektronskim registrima i evidencijama. U tom smislu, Zakon o zaštiti ličnih podataka BiH propisuje da su lični podaci posebna skupina podataka, te utvrđuje način njihovog prikupljanja, pohranjivanja i pristupa (o čemu se može i poželjno je da se sastavi službena zabilješka da je uvid proveden). Zakon takođe propisuje koje interne propise JLS u ovoj oblasti trebaju donijeti. S druge strane, podaci sa oznakom tajnosti se tretiraju na poseban način (bilo da se radi o osjetljivim aktima drugih organa uprave ili podacima koje dostavljaju pravni subjekti koji mogu imati oznaku poslovne ili druge tajne).

Općina Jajce nije usvojila interne politike, pravilnike ili uputstva za upravljanje pravima pristupa i način čuvanja ličnih podataka i podataka sa oznakom tajnosti. Ne postoji razvijen mehanizam interne kontrole za provođenje zakonom propisanih obaveza u ovoj oblasti, niti odluke o imenovanju odgovornog lica za kontrolu provedbe pravilnika o zaštiti ličnih podataka, što nije u skladu sa Zakonom o zaštiti ličnih podataka BiH.

Općina Jajce posjeduje nekoliko službenih elektronskih registara i evidencija iz nadležnosti Općine, ali nedostaju e-servisi koji bi omogućili uvid u te registre trećim stranama, poput fizičkih i pravnih lica ili drugih organa uprave. Podaci i uvjerenja o statusu u tim registrima mogu se dobiti isključivo na zahtjev, uglavnom u papirnoj formi, što usporava procese i otežava efikasno upravljanje podacima.

Postoji pristup na određen broj službenih elektronskih registara viših nivoa vlasti, kao što je npr. Katastar.ba¹⁷, i omogućena je razmjena i automatska sinhronizacija podataka iz lokalnih službenih registara i evidencija Općine Jajce, uz praćenje pristupa tim sistemima i izmjena podataka na tim sistemima. Automatizacija sinhronizacije podataka nije implementirana, što otežava efikasno upravljanje podacima.

Općina Jajce nije implementirala „otvorene podatke“, i ne postoji inicijativa za objavljivanje podataka u formi skupova podataka u mašinski čitljivom obliku, što bi omogućilo lakši pristup i upotrebu podataka za različite analize i potrebe građana i privrede.

Općina Jajce pruža pristup određenim informacijama u elektronskom obliku, na web portalu¹⁸, prema javnosti, samo kao statički dijelovi web stranice bez mašinski čitljivih podataka su navedene:

- Najnovije vijesti o dešavanjima u Općini Jajce¹⁹,
- Razne vrste oglasa, i povezane informacije o oglasima²⁰,
- Informacije o stipendijama koje dodjeljuje Općina Jajce²¹,
- Javni pozivi i sve prateće informacije o javnim pozivima²²,
- Javne rasprave o aktivnostima i projektima iz nadležnosti Općine Jajce²³,
- Javni konkursi i sve prateće informacije o javnim konkursima u domenu rada Općine Jajce²⁴.

PREPORUKE

- Razviti i usvojiti detaljne interne politike, standarde, uputstva i smjernice za upravljanje podacima, posebno sa fokusom na zaštitu ličnih podataka, kao i upravljanje podacima razvrstanih po spolu i godinama.
- Obezbijediti sistemsku mogućnost za podatke razvrstane po spolu i pripadnosti marginalizovanim skupinama poput žena, mladih, osoba s invaliditetom, pripadnici nacionalnih manjina i sl. u svrhu razvoja sistemskih rješenja za bolju inkluzivnost i jednakih mogućnosti za sve.
- Unaprijediti postojeće elektronske registre i evidencije, te razviti e-servise koji će omogućiti uvid u ove podatke trećim stranama, uključujući organe uprave sa viših nivoa vlasti.

---

¹⁷ <https://www.katastar.ba/>

¹⁸ <https://www.opcina-jajce.ba/>

¹⁹ <https://www.opcina-jajce.ba/aktuelnosti/vijestionove.html>

²⁰ <https://www.opcina-jajce.ba/aktuelnosti/oglas.html>

²¹ <https://www.opcina-jajce.ba/aktuelnosti/stipendije.html>

²² <https://www.opcina-jajce.ba/aktuelnosti/javni-pozivi.html>

²³ <https://www.opcina-jajce.ba/aktuelnosti/javne-rasprave.html>

²⁴ <https://www.opcina-jajce.ba/aktuelnosti/konkursi.html>

- Uspostavljati protokole za automatsku razmjenu podataka između različitih registara i evidencija, uz zaštitu integriteta podataka i praćenje svih izmjena i pristupa podacima.
- Usvojiti odluku o otvaranju podataka i razviti procedure za redovno ažuriranje i objavljivanje tih podataka na način koji je pristupačan i koristan za javnost. Objavljivati svoje podatke u formi skupova podataka u mašinski čitljivom obliku, kao što su JSON, CSV i drugi formati.

5.8. CYBER SIGURNOST I PREVENCIJA, OTPORNOST I UPRAVLJANJE KRITIČNIM SITUACIJAMA

Povećanjem broja digitalnih usluga koje se pružaju neminovno dolazi i do povećanja rizika od prijetnji i cyber napada. Takve situacije mogu dovesti do kompromitovanja digitalnih podataka i ugrožavanja rada informacionih sistema, što otežava dalji proces digitalne transformacije. Stoga je potrebno procijeniti trenutni status na polju cyber sigurnosti unutar JLS i evidentirati eventualne aktivnosti koje uključuju preventivne mjere koje se provode, redovno ažuriranje softverskih rješenja, interni i eksterni testovi i auditi.

Bez obzira na nivo uspostavljene zaštite, cyber incidenti su i dalje mogući, a za JLS, u takvim situacijama, je važno da brzo i sigurno obnovi kompromitovani sistem, povuče podatke iz rezervnih kopija i aktivira redundantne informacione sisteme.

U Općini Jajce trenutno nedostaju usvojeni pravilnici, uputstva i procedure za cyber sigurnost i prevenciju cyber incidenata, i nisu sprovedeni konkretni koraci za njihovo usvajanje i implementaciju. Isto tako nedostaju procedure o postupanju u incidentnim i vanrednim okolnostima, koji bi obuhvatili potencijalne scenarije za odgovor u slučaju cyber incidenata i prijetnji.

Općina Jajce nije uspostavila formalni Sistem za upravljanje informacionom sigurnošću (ISMS) prema principima ISO 27001 standarda, a samim tim trenutno ne posjeduje ISO 27001 certifikat.

Upravljanje rizicima u oblasti informacione sigurnosti nije prisutno, ali bi razvijanje integrisanog i efektivnog sistema upravljanja rizicima dodatno poboljšalo sigurnost i otpornost informacijskih sistema.

U Općini Jajce se trenutno ne provode specijalizovane obuke i treninzi iz oblasti informacione i cyber sigurnosti za zaposlene, a uvođenje redovnih obuka i podizanje svijesti o cyber prijetnjama i rizicima bi značajno doprinijelo povećanju nivoa sigurnosti.

Trenutno se ne provode formalizovane sigurnosne provjere dobavljača roba i usluga i njihovog osoblja, prije početka i tokom saradnje. Ugovori sa dobavljačima i podugovaračima obično ne sadrže sveobuhvatne sigurnosne klauzule i obaveze. Uvođenje redovnih i detaljnih provjera dobavljača, kao i uključivanje jasnih sigurnosnih obaveza u ugovore, bi doprinijelo većoj sigurnosti i odgovornosti svih uključenih strana.

Kao mehanizmi kontrole prava pristupa koriste se osnovni sistemi kontrole pristupa bez naprednih metoda zaštite kao što su enkripcija podataka, višefaktorska autentifikacija, i druge vrste sofisticirane autentifikacije. Ove metode su standardne prakse u modernim cyber sigurnosnim okvirima i njihova implementacija bi značajno unaprijedila zaštitu podataka i informacionih sistema od cyber prijetnji.

Operativni sistemi i aplikativni softver se ne ažuriraju redovno i ne pokrivaju sve radne stanice i servere. Ovo može dovesti do sigurnosnih rizika i operativnih problema, jer nedostatak pravovremenih ažuriranja može ostaviti sistem ranjivim na prijetnje i smanjiti efikasnost rada. Trenutno ne postoje specifične mjere zaštite prostora u kojima se nalazi kritična IT oprema.

Kada je riječ o otpornosti sistema, Općina Jajce ne posjeduje razvijene digitalne transformacije za brz oporavak i nastavak rada nakon cyber napada. Isto tako, ne sprovode se redovna penetracijska testiranja kako bi se identifikovale ranjivosti u informacionim sistemima. Sistem za praćenje i otkrivanje cyber prijetnji u realnom vremenu nije implementiran.

PREPORUKE

- Usvojiti formalne politike, planove i procedure za upravljanje cyber sigurnošću, uključujući planove za prevenciju i odgovore na cyber incidente. Provoditi redovne obuke zaposlenih o cyber sigurnosti, koje su neophodne za povećanje svijesti i znanja o prijetnjama i načinima zaštite.
- Koristiti napredne metode zaštite kao što su enkripcija podataka, višefaktorska autentifikacija i redovno testiranje sigurnosnih sistema, što će značajno unaprijediti zaštitu podataka i sistema.
- Uspostaviti ISMS kojim će se osigurati sistematski pristup upravljanju informacijskom sigurnošću i upravljanju rizicima vezanim za informacijsku sigurnost, čime bi se značajno unaprijedila ukupna cyber sigurnost Općine Jajce.
- Usvojiti i redovno testirati Plan kontinuiteta poslovanja, kojim će se osigurati neprekidan rad ključnih procesa u slučaju incidenta.

5.9. PRAVNA USAGLAŠENOST ORGANA UPRAVE

U ovom poglavlju, cilj je da se provede procjena spremnosti JLS za ulazak u proces digitalne transformacije sa aspekta usaglašavanja internih pravilnika, procedura, uputstava i internih politika kako sa važećom zakonskom regulativom, tako i sa međunarodnim standardima i preporukama, sa posebnim naglaskom na usaglašavanje sa legislativom i normama u EU.

Općina Jajce je manjim dijelom implementirala ključne pravilnike i uputstava kako bi osigurala pravnu usklađenost organa uprave. Strategija komuniciranja, Uputstvo o primjeni i implementaciji zakona o slobodi pristupa informacijama FBiH i Vodič za pristup informacijama, postavljaju jasne procedure za pristup informacijama u posjedu Općine Jajce²⁵. Strategija komuniciranja uspostavlja pravila za službenu komunikaciju unutar Općine Jajce i sa javnošću. Ovaj dokument definiše oblike komunikacije, sa ciljem osiguranja uspješne interne i eksterne komunikacije, te unapređenja transparentnosti rada Općine.

Općina Jajce je pokazala visok nivo pravne usklađenosti implementacijom ključnih pravilnika koji obuhvataju pristup informacijama, te internu i eksternu komunikaciju. Regulativa o pristupu informacijama i Strategija komunikacije postavljaju temelje za transparentan, efikasan i zakonit rad Općinske uprave. Potrebno je kontinuirano praćenje i ažuriranje ovih dokumenata kako bi se osiguralo da ostanu usklađeni sa najnovijim zakonodavnim promjenama i najboljim praksama.

Za postizanje potpune pravne usklađenosti u kontekstu digitalne transformacije, Općina Jajce bi trebala usvojiti i dodatne interne propise u skladu sa zakonima FBiH i BiH, kao što su Zakon o elektronskom potpisu BiH, Zakon o elektronskom dokumentu BiH, i Zakon o zaštiti ličnih podataka. Implementacija ovih zakona zahtijeva donošenje konkretnih pravilnika i smjernica koji će regulisati upotrebu elektronskih potpisa, validnost elektronskih dokumenata i zaštitu ličnih podataka.

---

²⁵ <https://www.opcina-jajce.ba/pristup-informacijama.html>

Zakon o upravnom postupku FBiH definiše obavezu organa uprave da po službenoj dužnosti pribavljaju podatke o činjenicama iz službenih evidencija, mogućnost jedinstvenog upravnog mjesta za podnošenje zahtjeva, te mogućnost elektronske komunikacije između organa i stranaka. Pravilnik o uredskom poslovanju u FBiH predstavlja dobru osnovu za uspostavu e-uprave jer predviđa između ostalog i prijem pošte elektronskim putem. Općina Jajce treba implementirati ove odredbe kroz odgovarajuće pravilnike i procedure kako bi osigurali efikasnu i transparentnu digitalnu upravu.

PREPORUKE

- Redovno ažurirati pravilnike i uputstva u skladu sa zakonskim promjenama i najboljim praksama kako bi se osigurala kontinuirana usklađenost sa zakonima.
- Uspostaviti mehanizme za redovno praćenje i evaluaciju implementacije svih pravilnika koji su u vezi sa digitalnom transformacijom, uključujući redovne audite i izvještaje o poštovanju procedura.
- Proaktivno objavljivati informacije o javnim nabavkama, subvencijama i drugim relevantnim podacima na službenoj web stranici Općine, čime se unapređuje transparentnost rada.
- Kako bi Općina Jajce dodatno unaprijedila digitalnu transformaciju, potrebno je usvojiti sljedeće ključne dokumente:
  - Pravilnik o upravljanju digitalnim podacima: Ovaj dokument bi trebao obuhvatiti politike, standarde, smjernice i procedure za prikupljanje, čuvanje, zaštitu i razmjenu digitalnih podataka. Pravilnik bi trebao biti u skladu sa zakonodavstvom o zaštiti podataka i uključivati odredbe o upravljanju ličnim podacima.
  - Pravilnik o cyber sigurnosti: Pravilnik bi trebao definisati politike i procedure za zaštitu informacionih sistema Općine od cyber prijetnji. Trebalo bi da uključuje mjere za prevenciju, detekciju, odgovaranje i oporavak od cyber napada, uključujući cyber bezbjednosti za marginalizovane skupine, kao i planove za kontinuirano unapređenje cyber sigurnosti.
  - Pravilnik o elektronskom poslovanju: Ovaj dokument bi trebao regulisati korištenje elektronskih dokumenata i potpisa u svakodnevnom radu Općinske uprave. Pravilnik bi trebao obuhvatiti procedure za validaciju, arhiviranje i razmjenu elektronskih dokumenata, te pravila za korištenje kvalifikovanih i nekvalifikovanih elektronskih potpisa.
  - Pravilnik o obuci i razvoju digitalnih vještina: Pravilnik bi trebao definisati program obuke i razvoja vještina za zaposlene u Općinskoj upravi u oblasti digitalnih tehnologija i rješenja. Trebao bi obuhvatiti redovne obuke, certifikacije i druge aktivnosti za unapređenje digitalnih kompetencija zaposlenih.

5.10. DIGITALNI I INOVACIONI EKOSISTEM

Digitalnu transformaciju izazovno je provesti samostalno. Stoga je potrebno procijeniti da li JLS ima izgrađene odnose sa partnerskim organizacijama, pravnim subjektima, a posebno onim u oblasti IKT-a. Analizira se i mogućnost pristupa individualnim ekspertima, nevladinim organizacijama, te akademskim i naučno-istraživačkim institucijama koje se bave digitalnom transformacijom i u tehničkom i netehničkom dijelu. Ovakvi subjekti mogu se angažovati na komercijalnoj ili volonterskoj

bazi. Razmatrani su partneri koji se nalaze na teritoriji lokalne samouprave, dok druga mjesta nisu obuhvaćena.

Općina Jajce podržava startup-ove i MSP kao ključne za lokalnu privredu i zadržavanje mladih. Kroz Biznis centar Jajce pruža mentorstvo i obuku, a planira dodatnu podršku postojećim start-upovima i osnivanje novog fonda za njih. Edukacija za pisanje projektnih prijedloga i program dokvalifikacije/prekvalifikacije su u toku. Cilj je povećati broj startup-ova i zaposlenih mladih ljudi do 2027. godine²⁶.

Općina Jajce ostvaruje saradnju s međunarodnim institucijama i organizacijama, ali je ta saradnja uglavnom ograničena na tehničku asistenciju bez značajne finansijske podrške. Dodatni podaci o ovim aktivnostima i projektima nisu dostupni, što otežava precizno procjenjivanje njihovog uticaja i koristi za Općinu. Ovakva situacija ukazuje na potrebu za jačanjem veza s međunarodnim finansijskim mehanizmima i razvojnim agencijama kako bi se osiguralo više resursa za napredak u oblasti digitalne transformacije.

Nedostaju jasne smjernica i strategija koje bi potakle cjelokupan ekosistem inovacija, te nedostaje veća povezanost sa privatnim sektorom i akademskim institucijama. Također, nedostaje jasna strategija za kontinuirano praćenje i evaluaciju utjecaja ovih inicijativa na lokalnu ekonomiju i zajednicu.

PREPORUKE

- Uključiti sve relevantne aktere, kao što su privatni sektor i nevladine organizacije, uključujući one koje svoje aktivnosti usmjeravaju na podršku marginalizovanim skupinama, kako bi se postigla bolja koordinacija i sinergija između različitih inicijativa.
- Potrebno je kontinuirano pružati savjetodavne usluge, mentorstvo, edukacije i finansijsku pomoć za startup-e, mlade poduzetnike i digitalne nomade.
- Potrebno je aktivno raditi na jačanju veza s privatnim sektorom kroz memorandume o razumijevanju, zajedničke projekte i inicijative koje potiču ulaganja u digitalne inovacije i tehnologije.
- Povećati intenzitet saradnje s međunarodnim organizacijama kao što su USAID, EU, GIZ, UNDP i drugi, radi dobivanja tehničke i finansijske podrške za projekte digitalne transformacije i inovacija. Iskoristiti najbolje prakse i resurse koje ove organizacije mogu pružiti.
- Organizovati kontinuirane edukacije i kampanje podizanja svijesti o važnosti digitalne transformacije i inovacija za sve zaposlenike općinske administracije, kao i za širu javnost. Kroz ove aktivnosti, poticati pozitivnu kulturu promjena i inovacija unutar zajednice.

6. SWOT ANALIZA I STRATEŠKO FOKUSIRANJE

SWOT analiza pruža dublji uvid u trenutne snage, slabosti, prilike i prijetnje s kojima se Općina Jajce suočava u procesu digitalne transformacije. Identifikacija ovih elemenata je ključna za razvoj digitalne transformacije koja će omogućiti uspješan prelaz na digitalnu upravu i jačanje digitalne spremnosti Općine.

---

²⁶ <https://www.opcina-jajce.ba/images/dokumenti/nacrtstrategijejajce2.pdf>

Snage (Strengths)

- **Postojanje osnovne digitalne infrastrukture:**

Općina Jajce koristi osnovne digitalne alate, što pruža osnovu za dalje širenje e-usluga. Ovi alati predstavljaju važan korak u procesu digitalizacije, omogućavajući postepenu modernizaciju javnih usluga.

- **Svijest o potrebi digitalne transformacije:**

Postoji svijest među zaposlenima i upravom Općine Jajce o važnosti digitalne transformacije, iako formalni koraci još nisu preduzeti. Ova svijest je ključna za pokretanje inicijativa i razvoj novih e-usluga koje će unaprijediti efikasnost administrativnih procesa.

- **Pristup višim nivoima vlasti putem G2G servisa:**

Općina Jajce je već ostvarila određene G2G servise za razmjenu podataka sa višim nivoima vlasti, što predstavlja značajnu prednost u međuinstitucionalnoj komunikaciji i razmjeni informacija, čime se olakšava administracija i smanjuje vrijeme obrade zahtjeva građana.

Slabosti (Weaknesses)

- **Nedostatak sveobuhvatne digitalne transformacijedigitalne transformacije:**

Općina Jajce još uvijek nema usvojenu formalnu strategiju digitalne transformacije, što otežava fokusirano planiranje i implementaciju projekata vezanih za digitalizaciju. Odsustvo jasnog plana i ciljeva usporava proces modernizacije, posebno u pogledu korištenja digitalnih tehnologija za unapređenje administrativnih usluga.

- **Ograničena digitalna infrastruktura:**

Digitalna infrastruktura Općine je zastarjela, što uključuje nedovoljan kapacitet mrežne opreme, server sala koja nije u potpunosti opremljena prema standardima i nedostatak cloud rješenja. Ova infrastruktura nije adekvatna za modernizaciju i uvođenje naprednih e-servisa koji bi omogućili efikasnije upravljanje podacima i brži pristup informacijama.

- **Nedostatak digitalnih servisa i e-usluga:**

Sistem za upravljanje dokumentima (DMS) nije implementiran, a većina administrativnih procesa se i dalje oslanja na papirnu dokumentaciju. Nedostatak e-servisa značajno usporava procese, povećava administrativne troškove i otežava građanima pristup uslugama na digitalan način.

- **Ograničena finansijska sredstva za IT razvoj:**

Budžet za IT razvoj je ograničen, sa samo 25.000 KM planiranih za kompjuterske usluge u 2024. godini, što nije dovoljno za implementaciju modernih tehnologija i unapređenje digitalne infrastrukture. Bez značajnih ulaganja u IT sektor, napredak u digitalnoj transformaciji će ostati ograničen.

- **Nepostojanje formalnog tijela za koordinaciju i nedostatak kadrova za digitalnu transformaciju:**

U Općini Jajce postoji samo jedan viši referent za IKT poslove, što nije dovoljno da se adekvatno podrže i koordiniraju aktivnosti vezane za digitalnu transformaciju. Ne postoji ni stalno tijelo koje bi bilo zaduženo za koordinaciju i praćenje digitalne transformacije. Nedostatak obučenog kadra i formalnog tijela za digitalizaciju dodatno usporava napredak u ovoj oblasti.

Prilike (Opportunities)

- **Saradnja sa višim nivoima vlasti na razvoju e-servisa:**

Postoji prilika za dalju saradnju sa višim nivoima vlasti, kroz razvoj naprednih G2G servisa za razmjenu podataka, što bi ubrzalo administrativne procese i poboljšalo interoperabilnost između različitih nivoa vlasti. Digitalizacija registara i usluga unutar javne uprave može otvoriti nove prilike za integraciju sa širim sistemima e-uprave i osigurati bržu razmjenu informacija sa drugim tijelima vlasti, kao što je povezivanje sa bazama podataka IDDEEA agencije.

- **Implementacija cloud tehnologija:**

Cloud rješenja mogu značajno unaprijediti efikasnost IT operacija Općine Jajce. Uvođenje cloud tehnologija može značajno unaprijediti efikasnost i sigurnost IT infrastrukture Općine. Korištenjem cloud rješenja, Općina može smanjiti troškove održavanja fizičke opreme i osigurati bolju fleksibilnost i dostupnost podataka. Cloud platforme također mogu poslužiti kao alat za kolaborativni rad, što bi značajno poboljšalo efikasnost zaposlenih.

- **Razvoj novih e-servisa:**

Postoji jasna prilika za razvoj elektronskih registara i drugih digitalnih servisa koji bi omogućili građanima i poslovnim subjektima brže administrativne procese. E-usluge bi smanjile potrebu za fizičkim dolaskom u općinske prostorije, čime bi se poboljšala inkluzivnost i efikasnost pružanja usluga. Primjena principa "samo jednom" i "sve na jednom mjestu" može značajno olakšati rad općinske uprave i smanjiti administrativna opterećenja građana.

- **Jačanje cyber sigurnosti:**

Digitalna transformacija donosi sa sobom rizike u vezi sa sigurnošću podataka i sistema, ali također otvara priliku za unapređenje cyber sigurnosti. Implementacijom formalnih pravilnika, procedura i obuka iz oblasti cyber sigurnosti, Općina Jajce može postati otpornija na cyber napade i incidente. Ova inicijativa može poboljšati sigurnost podataka i povećati povjerenje građana u digitalne usluge.

Prijetnje (Threats)

- **Rizik od cyber incidenata:**

Nedostatak formalnih procedura i planova za oporavak od cyber incidenata predstavlja ozbiljan rizik za sigurnost podataka i kontinuitet rada Općine Jajce. Nepostojanje sistema za upravljanje informacijskom sigurnošću (ISMS) po ISO 27001 standardu povećava ranjivost

sistema na cyber napade. Ovi rizici mogu dovesti do gubitka podataka, prekida rada i narušavanja povjerenja javnosti u rad Općine.

- **Nedostatak stručnih kadrova:**

Nedostatak obučanih IT stručnjaka i specijalizovanog kadra na području općine i u neposrednom okruženju predstavlja dugoročnu prijetnju za uspješnu digitalnu transformaciju. Bez adekvatnih kadrova, teško će se osigurati održavanje postojećih sistema i razvoj novih digitalnih rješenja.

SWOT analiza pokazuje da Općina Jajce posjeduje osnovne kapacitete i svijest o potrebi digitalne transformacije, što pruža dobru osnovu za dalji razvoj. Međutim, nedostatak sveobuhvatne strategije, ograničena digitalna infrastruktura i manjak finansijskih resursa predstavljaju ozbiljne izazove u procesu modernizacije. Ključne smjernice za dalji razvoj trebaju biti usmjerene na jačanje digitalne infrastrukture, unapređenje sigurnosnih kapaciteta te razvijanje e-usluga koje će omogućiti inkluzivnije i efikasnije pružanje usluga građanima i privredi. Digitalna transformacija treba obuhvatiti ne samo tehnološke aspekte, već i promjene u organizaciji rada i razvoju digitalnih vještina zaposlenih.

Definisani strateški ciljevi Općine Jajce uključuju unapređenje IKT infrastrukture, digitalizaciju usluga i poslovnih procesa te osnaživanje organizacionih kapaciteta. Ovi ciljevi usmjereni su na prevazilaženje identificiranih slabosti i prijetnji kroz povećanje kapaciteta mrežne opreme, implementaciju sigurnosnih mjera te razvoj e-servisa koji će unaprijediti interakciju s građanima. Ove mjere će doprinijeti povećanju efikasnosti i transparentnosti u radu Općinske uprave, što će rezultirati boljim iskustvom građana u pristupu javnim uslugama.

Pored toga, usmjeravanje resursa na edukaciju zaposlenih i prilagođavanje pravnih okvira novim tehnologijama omogućit će lakše usvajanje digitalnih alata i povećati spremnost Općine za upravljanje savremenim izazovima. Uspostavljanjem formalnog tijela za koordinaciju digitalne transformacije i kontinuiranim radom na razvoju digitalnih rješenja, Općina Jajce može ostvariti značajne pomake u modernizaciji javne uprave i unapređenju kvaliteta života građana. Ovakav sveobuhvatan pristup omogućit će dugoročan i održiv razvoj, inkluzivan i prilagođen potrebama zajednice.

6.1. VIZIJA DIGITALNE TRANSFORMACIJE

Općina Jajce je primjer digitalno osnažene lokalne uprave koja koristi savremene tehnologije kako bi unaprijedila kvalitet života svojih građana. Digitalna transformacija Općine Jajce nije samo tehnički proces, već ključna strateška inicijativa koja ima za cilj osigurati veću transparentnost, efikasnost i inkluzivnost u radu općinskih službi. Ova inicijativa će stvoriti temelje za održiv ekonomski napredak, unapređenje poslovnog okruženja i poboljšanje standarda života za sve građane.

Vizija digitalne transformacije Općine Jajce temelji se na nekoliko ključnih principa:

- **Unapređenje dostupnosti usluga kroz digitalne servise** - Općina Jajce će raditi na razvoju i poboljšanju digitalnih servisa kako bi građanima omogućila jednostavniji i brži pristup javnim uslugama. Digitalizacija procesa poput izdavanja dozvola, podnošenja zahtjeva i prijava, te vođenje evidencija o građanima i poslovnim subjektima, značajno će smanjiti potrebu za fizičkim prisustvom u općinskim prostorijama. Ovi servisi će pojednostaviti svakodnevne administrativne poslove i ubrzati obavljanje različitih procedura.

- **Transparentnost i odgovornost** - Korištenjem digitalnih platformi, Općina Jajce će osigurati veću transparentnost, inkluzivnost i odgovornost u radu općinske uprave, omogućujući građanima praćenje rada putem online alata, čime će se izgraditi povjerenje i osigurati odgovorniji rad.
- **Interoperabilnost i integracija informacionih sistema** - Ključni fokus digitalne transformacije bit će na integraciji postojećih informacionih sistema kako bi se postigla interoperabilnost između različitih organizacionih jedinica unutar općinske uprave. Ova integracija će omogućiti bržu razmjenu informacija, smanjenje administrativnih troškova, te efikasniji rad zaposlenika. Implementacija sistema za upravljanje dokumentima (DMS) ubrzat će administrativne procese.
- **Unapređenje informacione sigurnosti** - Zaštita podataka građana i poslovnih subjekata bit će jedan od glavnih prioriteta. Implementacijom međunarodnih standarda poput ISO 27001, Općina će osigurati visoku sigurnost digitalnih servisa i smanjiti rizik od cyber napada.
- **Digitalna inkluzija za sve građane** - Općina Jajce će posvetiti posebnu pažnju inkluziji svih građana, bez obzira na njihove digitalne vještine ili pristup tehnologiji. Kroz različite programe edukacije i podrške, posebno za ranjive grupe i ruralna područja, Općina će osigurati da svi građani mogu ravnopravno koristiti prednosti digitalnih tehnologija. Edukacija zaposlenika općinskih službi također će biti ključni prioritet kako bi se osigurala njihova spremnost za rad s naprednim digitalnim alatima i procesima. Posebni programi podrške bit će kreirani kako bi se olakšala digitalna inkluzija ranjivih grupa, uključujući starije osobe i osobe s invaliditetom, omogućavajući im lakši pristup digitalnim servisima putem prilagođenih platformi i obuka.
- **Podrška lokalnoj privredi i privlačenje investicija** - Digitalizacija poslovnih procesa i unapređenje digitalne infrastrukture stvorit će povoljniji poslovni ambijent, smanjiti birokratske barijere i omogućiti efikasnije poslovanje, čime će Općina Jajce postati atraktivnija za investiture.

6.2. STRATEŠKI CILJEVI SA INDIKATORIMA

Strateški ciljevi Općine Jajce za period od 5 godina su:

STRATEŠKI CILJ I: Unaprijediti IKT infrastrukturu i sigurnosne kapacitete Općine Jajce

Unapređenje IKT infrastrukture i sigurnosnih kapaciteta ključno je za postizanje stabilnosti i efikasnosti u pružanju digitalnih usluga građanima i poslovnim subjektima. Općina Jajce će raditi na modernizaciji mrežne opreme i proširenju kablovske infrastrukture kako bi se poboljšala povezanost i dostupnost digitalnih usluga. Implementacija cloud rješenja omogućit će centralizaciju podataka i usluga, čime će se povećati fleksibilnost i sigurnost upravljanja informacijama. Pored toga, nadogradnja server sale i uvođenje naprednih sigurnosnih mjera osigurat će zaštitu kritičnih podataka i infrastrukture. Kroz implementaciju sistema za upravljanje informacijskom sigurnošću (ISMS), višefaktorsku autentifikaciju i redovne sigurnosne audite, Općina Jajce će povećati otpornost na cyber prijetnje i smanjiti rizike od gubitka podataka, čime će se dodatno osigurati pouzdanost i stabilnost IKT sistema.

Indikator 1.1.: Indeks za oblast Informaciono-komunikaciona Infrastruktura povećan sa 0,25 na 1,50.

Indikator 1.2.: Indeks za oblast Infrastruktura i upravljanje digitalnim podacima, privatnost i tajnost podataka povećan sa 0,80 na 2,00.

Indikator 1.3.: Indeks za oblast Cyber sigurnost i prevencija, otpornost i upravljanje kritičnim situacijama povećan sa 0,10 na 1,00.

STRATEŠKI CILJ 2: Digitalizovati usluge i poslovne procese Općine Jajce

Digitalizacija usluga i poslovnih procesa predstavlja ključan korak ka modernizaciji javne uprave i povećanju dostupnosti usluga za građane, marginalizovane skupine stanovništva i poslovne subjekte. Cilj je razviti e-registre za administrativne postupke, omogućiti online podnošenje zahtjeva i uvesti digitalne platforme koje će građanima omogućiti jednostavniji pristup informacijama. Kroz razvoj mobilne aplikacije i sistema za e-plaćanje, Općina Jajce će pružiti građanima jednostavne i brze načine za obavljanje administrativnih poslova, bez potrebe za fizičkim dolaskom u općinske prostorije. Implementacija sistema za elektronsko upravljanje dokumentima (DMS) unaprijedit će interne procese i smanjiti upotrebu papirne dokumentacije, dok će digitalizacija arhiva i registara osigurati lakši pristup podacima i ubrzati administrativne postupke. Ovi koraci omogućit će efikasniju administraciju, smanjenje troškova i povećanje zadovoljstva građana.

Indikator 2.1.: Indeks za oblast Korisnički orijentisan dizajn i uspostava e-servisa povećan sa 0,25 na 1,50.

Indikator 2.2.: Indeks za oblast Digitalni i inovacioni ekosistem povećan sa 0,20 na 1,50.

STRATEŠKI CILJ 3: Osnažiti organizacione kapacitete i uskladiti pravne okvire za podršku digitalnoj transformaciji

Efikasna digitalna transformacija zahtijeva snažne organizacione kapacitete i prilagođene pravne okvire. Cilj je osnažiti kapacitete zaposlenih kroz organizaciju edukacija i razvoj digitalnih vještina, što će omogućiti lakše usvajanje novih tehnologija i digitalnih alata u svakodnevnom radu. Uspostavljanje interne platforme za e-učenje dodatno će podržati kontinuirano usavršavanje zaposlenih i razvoj digitalne kulture unutar Općinske uprave. Također, usvajanje novih pravilnika o upravljanju digitalnim podacima i sigurnosti osigurat će pravnu usklađenost sa standardima i regulativama, omogućujući efikasniju primjenu digitalnih rješenja. Implementacijom sistema za elektronski potpis, Općina Jajce će modernizirati administrativne postupke i povećati efikasnost u radu sa digitalnim dokumentima, čime će se smanjiti birokratske prepreke i olakšati interakciju sa građanima.

Indikator 3.1.: Indeks za oblast Interni kapaciteti, radna kultura, vještine zaposlenih, organizacija poslovanja povećan sa 0,43 na 1,50.

Indikator 3.2.: Indeks za oblast liderstvo, menadžment, resursi povećan sa 0,25 na 1,50.

6.3. MJERE I STRATEŠKI PROJEKTI SA INDIKATORIMA

Strateški cilj I	Unaprijediti IT infrastrukturu i sigurnosne kapacitete Općine Jajce		
Naziv mjere	Mjera I.1: Modernizacija i unapređenje IT infrastrukture		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	<p>Sveobuhvatna modernizacija općinske IT infrastrukture kako bi se osigurala stabilnost, brzina i sigurnost svih digitalnih operacija. Fokus je na nadogradnji postojeće IT i serverske opreme, te unapređenju mrežne infrastrukture. Modernizacija obuhvata uvođenje novih tehnologija koje će omogućiti brži pristup informacijama, lakše upravljanje podacima, kao i smanjenje troškova dugoročnog održavanja sistema.</p> <p>Područja djelovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nadogradnja IT, serverske i mrežne opreme u skladu s modernim standardima. • Uvođenje cloud rješenja za centralizaciju podataka i usluga. • Instalacija sigurnosnih sistema u server salama radi zaštite podataka i opreme. 		
Ključni strateški projekti	<p>Projekat I.1.1: Nadogradnja IT, serverske i mrežne opreme</p> <p>Projekat I.1.2: Implementacija cloud rješenja za centralizaciju podataka i usluga</p> <p>Projekat I.1.3: Instalacija i nadogradnja opreme u server sali sa naprednim sigurnosnim mjerama</p>		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Stepen modernizacije IT, serverske i mrežne opreme	IT, serverska i mrežna oprema su zastarjeli	100% modernizovana IT, serverska i mrežna oprema
	Korištenja cloud usluga	Ne koriste se cloud usluge i platforme	Cloud usluge i platforme se koriste
	Stepen instalacije sigurnosnih sistema u server sali	Server sala bez adekvatnih sigurnosnih sistema	100% oprema server sale instalirana i uključuje klimatizaciju, UPS, kontrolu pristupa i video nadzor
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	68.000 KM (budžet, donatori, projekti)		
Period implementacije mjere	2025. – 2029.		
Nosioci mjere	Kabinet općinskog načelnika, Radna grupa/Tim za digitalnu transformaciju		

Strateški cilj I	Unaprijediti IT infrastrukturu i sigurnosne kapacitete Općine Jajce		
Naziv mjere	Mjera 1.2: Poboljšanje cyber sigurnosti		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	<p>Uvođenje modernih sigurnosnih sistema i procedura kako bi se poboljšala otpornost općinske infrastrukture na cyber prijetnje. Fokus je na implementaciji višefaktorske autentifikacije, enkripcije podataka i formalnog sistema za upravljanje informacijskom sigurnošću (ISMS) kako bi se zaštitili kritični podaci građana i općinskih službi.</p> <p>Područja djelovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementacija ISMS-a, standarda za sigurnost informacija prema ISO 27001. • Uvođenje višefaktorske autentifikacije kako bi se osigurala sigurnost pristupa općinskim IT sistemima. 		
Ključni strateški projekti	Projekat 1.2.1: Implementacija ISMS sistema Projekat 1.2.2: Implementacija višefaktorske autentifikacije i enkripcije podataka		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Stepen implementacije ISMS-a po ISO 27001 standardu	ISMS nije uspostavljen	ISMS uspostavljen u skladu sa ISO 27001 standardom
	Procenat sistema sa implementiranom višefaktorskom autentifikacijom i enkripcijom	0% sistema koristi višefaktorsku autentifikaciju i enkripciju	100% kritičnih sistema pokriveno višefaktorskom autentifikacijom i enkripcijom
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	6.000 KM (budžet, donatori, projekti)		
Period implementacije mjere	2025. – 2029.		
Nosioci mjere	Kabinet općinskog načelnika, Radna grupa/Tim za digitalnu transformaciju		

Strateški cilj I	Unaprijediti IT infrastrukturu i sigurnosne kapacitete Općine Jajce
Naziv mjere	Mjera 1.3: Održavanje i nadzor IT infrastrukture

Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	<p>Uspostavljanje stalnog održavanja i nadzora nad IT infrastrukturom kako bi se osigurala dugoročna stabilnost sistema. Redovni sigurnosni auditi i procjene i automatsko ažuriranje softverskih zakrpa su ključni elementi za smanjenje rizika od sigurnosnih propusta. Sistem za upravljanje IT imovinom omogućit će bolju kontrolu i efikasnije korištenje općinskih IT resursa.</p> <p>Područja djelovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje redovnih sigurnosnih audita za praćenje ranjivosti i rizika IT infrastrukture. • Automatizacija procesa ažuriranja softverskih zakrpa kako bi se osigurala stalna sigurnost. • Uspostava centralizovanog sistema za upravljanje IT imovinom. 		
Ključni strateški projekti	<p>Projekat 1.3.1: Redovni sigurnosni auditi i procjena rizika za IT infrastrukturu</p> <p>Projekat 1.3.2: Uspostavljanje sistema za automatsko ažuriranje softverskih i sigurnosnih zakrpa</p> <p>Projekat 1.3.3: Uspostava Sistema za upravljanje IT imovinom</p> <p>Projekat 1.3.4: Redizajn općinske web stranice radi lakšeg pristupa informacijama i uslugama</p>		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Broj provedenih sigurnosnih audita godišnje	0 provedenih audita	Minimalno 1 sigurnosni audit godišnje
	Centralizovano ažuriranje operativnih i sistemskih software na računarima i serverima	Ne postoji	Uspostavljen sistem centralizovanog ažuriranja
	Informacioni sistem za upravljanje IT imovinom	Nije uspostavljen	Sistem implementiran i prati evidencije sve IT imovine i IT materijala općine
	Web stranica prilagođena potrebama	Zadovoljava trenutni nivo potreba	Kontinuirano prilagođavanje kako bi podržala implementaciju novih projekata digitalne transformacije, uključujući dodavanje novih e-usluga i modula, te poboljšanje korisničkog iskustva u skladu sa napretkom strategije.

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	19.000 KM (budžet, donatori, projekti)		
Period implementacije mjere	2025. – 2029.		
Nosioci mjere	Kabinet općinskog načelnika, Radna grupa/Tim za digitalnu transformaciju		
Strateški cilj 2	Digitalizovati usluge i poslovne procese Općine Jajce		
Naziv mjere	Mjera 2.1: Razvoj e-usluga za građane i poslovne subjekte		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	<p>Digitalizacija i olakšavanje pristupa općinskim uslugama putem online platformi. Kroz razvoj e-servisa, mobilnih aplikacija i sistema za e-plaćanja, građanima i poslovnim subjektima omogućit će se brži, inkluzivniji, jednostavniji i efikasniji pristup uslugama, uz smanjenje fizičkog prisustva u općinskim prostorijama.</p> <p>Područja djelovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Razvoj e-registara za administrativne postupke koji omogućuju online podnošenje zahtjeva. • Kreiranje mobilnih aplikacija koje omogućuju lakši pristup općinskim uslugama. • Implementacija sistema za e-plaćanje za lakše obavljanje finansijskih transakcija vezanih za općinske usluge. 		
Ključni strateški projekti	<p>Projekat 2.1.1: Razvoj e-registra za administrativne postupke sa online podnošenjem zahtjeva</p> <p>Projekat 2.1.2: Razvoj mobilne aplikacije za pristup e-uslugama Općine Jajce</p> <p>Projekat 2.1.3: Uvođenje sistema za e-plaćanje usluga</p>		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Administrativni postupci dostupni za online podnošenje	Ne postoji	Implementirano online podnošenje zahtjeva za 30% administrativnih postupaka
	Broj instalacija mobilne aplikacije	Ne postoji mobilna aplikacija	500 instalacija mobilne aplikacije do kraja 2027. godine
	Procenat općinskih usluga koje podržavaju e-plaćanje	0% usluga dostupno za e-plaćanje	50% općinskih usluga podržava e-plaćanje do kraja 2027. godine
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	27.000 KM (budžet, donatori, projekti)		

Period implementacije mjere	2025. – 2029.
Nosioci mjere	Kabinet općinskog načelnika, Radna grupa/Tim za digitalnu transformaciju, općinske službe za upravu

Strateški cilj 2	Digitalizovati usluge i poslovne procese Općine Jajce		
Naziv mjere	Mjera 2.2: Unapređenje internih procesa		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	<p>Unapređenje internih administrativnih procesa ključno je za povećanje efikasnosti rada općinske uprave. Implementacijom sistema za elektronsko upravljanje dokumentima (DMS) i kreiranjem digitalnih baza podataka za poslovne subjekte, Općina Jajce će osigurati brže, jednostavnije i transparentnije vođenje poslova unutar administracije. Uspostavom sistema za provjeru podataka u IDDEEA bazi podataka će se po službenoj dužnosti prikupljati podaci o prebivalištu (umjesto donošenja „CIPS“ prijavnice iz MUP-a). Uspostavljanje centraliziranog email sistema u Općini Jajce kako bi se unaprijedila unutrašnja komunikacija među zaposlenicima, omogućila efikasnija i transparentnija komunikacija s građanima, te ubrzali administrativni procesi.</p> <p>Područja djelovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Implementacija DMS-a za upravljanje svim službenim dokumentima. • Implementacija centraliziranog email sistema • Uspostava komunikacije sa IDDEEA bazom podataka kako bi se omogućila provjera ličnih podataka. 		
Ključni strateški projekti	<p>Projekat 2.2.1: Implementacija i održavanje sistema za elektronsko upravljanje dokumentima (DMS)</p> <p>Projekat 2.2.2: Implementacija centraliziranog email sistema</p> <p>Projekat 2.2.3: Uspostava komunikacije sa IDDEEA bazom podataka – Provjera „CIPS“ prijavnice i izrada aplikativnog rješenja</p>		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Procenat administrativnih postupaka sa pratećim dokumentima koji su u DMS sistemu	0% dokumenata se vodi u DMS sistemu	90% administrativnih dokumenata u DMS sistemu do 2027. godine
	Broj službenih email adresa u upotrebi	0	Svi zaposlenici u upravi Općine Jajce imaju službenu email adresu
	Komunikacija sa IDDEEA bazom podataka	Nije uspostavljena	Sistem za provjeru CIPS podataka uspostavljen 2025. godine

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	71.000 KM (budžet, donatori, projekti)
Period implementacije mjere	2025. – 2029.
Nosioci mjere	Kabinet općinskog načelnika, Radna grupa/Tim za digitalnu transformaciju, općinske službe za upravu

Strateški cilj 2	Digitalizovati usluge i poslovne procese Općine Jajce		
Naziv mjere	Mjera 2.3: Digitalizacija ključnih registara i njihova integracija sa postojećim sistemima		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	<p>Digitalizacija ključnih registara i njihova integracija sa postojećim informacionim sistemima kako bi se omogućila brza razmjena informacija i olakšano vođenje evidencija. Cilj je omogućiti dostupnost ključnih podataka putem online platformi i povećati efikasnost administrativnih procesa. Implementacija Alata za strateško planiranje, praćenje i izvještavanje će omogućiti predstavnicima Općine Jajce da unose sve relevantne projekte/aktivnosti iz strateških i planskih dokumenata te im omogućiti kvalitetnije i sinhronizovanije praćenje i izvještavanje koje propisano relevantno zakonskom regulativom.</p> <p>Područja djelovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uspostava portala za otvorene podatke radi olakšanja pristupa građanima i privredi. • Digitalizacija arhiva i registara. • Integracija digitalizovanih podataka sa postojećim sistemima kako bi se omogućila interoperabilnost. • Digitalizovani sistem za strateško planiranje, praćenje i izvještavanje 		
Ključni strateški projekti	<p>Projekat 2.3.1: Uspostava portala za otvorene podatke</p> <p>Projekat 2.3.2: Digitalizacija arhiva i registara sa fokusom na evidencije koje se često koriste</p> <p>Projekat 2.3.3: Integracija digitalizovanih podataka sa postojećim sistemima</p> <p>Projekat 2.3.4: Uspostava informacionog sistema za strateško planiranje, praćenje i izvještavanje</p>		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Procenat dostupnih podataka na web stranici u mašinski čitljivom obliku	0% podataka	50% ključnih podataka dostupno na web stranici

	Procenat digitalizovanih registara i arhiva	0% arhiva digitalizovano	80% arhiva i registara digitalizovano do kraja 2025. godine
	Procenat digitalizovanih podataka integrisanih u DMS i druge sisteme	0% podataka integrisano sa DMS i drugim sistemima	90% digitalizovanih podataka integrisano u DMS i druge sisteme do kraja 2027. godine
	Informacioni sistem za strateško planiranje, praćenje i izvještavanje	Ne postoji	Uspostavljen i u funkciji do 2027. godine
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	42.000 KM (budžet, donatori, projekti)		
Period implementacije mjere	2025. – 2029.		
Nosioci mjere	Kabinet općinskog načelnika, Radna grupa/Tim za digitalnu transformaciju, općinske službe za upravu		

Strateški cilj 3	Osnažiti organizacione kapacitete i uskladiti pravne okvire za podršku digitalnoj transformaciji		
Naziv mjere	Mjera 3.1: Jačanje internih kapaciteta kroz obuku zaposlenih		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	<p>Unaprijediti vještine zaposlenih kroz kontinuirane edukacije i obuke u vezi sa korištenjem novih digitalnih alata i tehnologija, te implementirati platformu za e-učenje. Povećanje digitalnih kompetencija zaposlenih je ključno za efikasnu digitalnu transformaciju. Zaposleni će proći treninge vezane za specifične digitalne alate, kao što su sistemi za upravljanje dokumentima, aplikacije za komunikaciju i digitalni alati za upravljanje projektima. Ovo će osigurati bolju pripremljenost osoblja za vođenje digitalnih procesa.</p> <p>Područja djelovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kontinuirana edukacija o najnovijim trendovima i praksama u digitalnoj upravi. • Kreiranje interne platforme za e-učenje kako bi se omogućio kontinuirani razvoj digitalnih vještina. 		
Ključni strateški projekti	<p>Projekat 3.1.1: Organizacija edukacija za zaposlenike o upotrebi novih digitalnih alata</p> <p>Projekat 3.1.2: Uspostava interne platforme za e-učenje i razvoj digitalnih vještina zaposlenih</p>		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Redovne obuke za digitalne alate	Ne provode se redovno	Provode se periodično i redovno

	Procenat zaposlenika koji koriste platformu za e-učenje	Nema platforme za e-učenje	Svi zaposlenici koriste platformu za e-učenje
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	9.000 KM (budžet, donatori, projekti)		
Period implementacije mjere	2025. – 2029.		
Nosioci mjere	Kabinet općinskog načelnika, Radna grupa/Tim za digitalnu transformaciju, Služba opće uprave		
Strateški cilj 3	Osnažiti organizacione kapacitete i uskladiti pravne okvire za podršku digitalnoj transformaciji		
Naziv mjere	Mjera 3.2: Usklađivanje s važećim zakonima i implementacija pravnih standarda		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	<p>Pravna usklađenost digitalne transformacije Općine Jajce sa domaćim i međunarodnim zakonima i standardima. Uspostavit će se novi pravilnici vezani za upravljanje digitalnim podacima i sigurnost, kao i implementacija elektronskih potpisa i validacija digitalnih dokumenata. Ova mjera će omogućiti zakonitost i sigurnost u pružanju digitalnih usluga, osiguravajući da općina djeluje u skladu sa zakonodavnim okvirom.</p> <p>Područja djelovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Usvajanje pravilnika o upravljanju digitalnim podacima i cyber sigurnosti i osiguravanje pravne validnosti digitalnih dokumenata i usklađenosti s lokalnim i međunarodnim zakonima. • Implementacija sistema za e-potpis u skladu sa Zakonom o elektronskom potpisu BiH. 		
Ključni strateški projekti	<p>Projekat 3.2.1: Usvajanje novih pravilnika o upravljanju digitalnim podacima i cyber sigurnosti</p> <p>Projekat 3.2.2: Implementacija e-potpis sistema u skladu sa Zakonom o elektronskom potpisu BiH</p>		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Pravilnici vezani za upravljanje digitalnim podacima	Nema usvojenih pravilnika	Svi potrebni pravilnici usvojeni i implementirani
	Korištenje elektronskog potpisa	Ne koristi se	U upotrebi elektronski potpis za potpisivanje određenih izlaznih dokumenata

Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	8.000 KM (budžet, donatori, projekti)
Period implementacije mjere	2025. – 2029.
Nosioci mjere	Kabinet općinskog načelnika, Radna grupa/Tim za digitalnu transformaciju

Strateški cilj 3	Osnažiti organizacione kapacitete i uskladiti pravne okvire za podršku digitalnoj transformaciji		
Naziv mjere	Mjera 3.3: Jačanje institucionalne podrške za digitalnu transformaciju		
Opis mjere sa okvirnim područjima djelovanja	<p>Formiranje i osnaživanje tima za digitalnu transformaciju unutar Općine Jajce, koji će koordinirati sve aktivnosti vezane za digitalizaciju i nadzirati implementaciju digitalnih projekata. Ovaj tim će biti ključan u praćenju rezultata, praćenju napretka digitalne transformacije i uvođenju novih inicijativa za digitalizaciju.</p> <p>Područja djelovanja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formiranje tima za digitalnu transformaciju koji će upravljati projektima i inicijativama vezanim za digitalizaciju. • Koordinacija aktivnosti između različitih općinskih službi kako bi se osigurala efikasna realizacija digitalnih projekata. • Praćenje napretka digitalne transformacije kroz redovne izvještaje i evaluacije. 		
Ključni strateški projekti	<p>Projekat 3.3.1: Formiranje radne grupe/tima za digitalnu transformaciju unutar Općine Jajce</p> <p>Projekat 3.3.2: Kreiranje planova i periodičnih izvještaja o napretku digitalne transformacije</p>		
Indikatori za praćenje rezultata mjere	Indikatori	Polazne vrijednosti	Ciljne vrijednosti
	Formiranje i operativnost tima za digitalnu transformaciju	Tim za digitalnu transformaciju ne postoji.	Tim za digitalnu transformaciju formiran i potpuno operativan početkom 2025. godine
	Broj periodičnih izvještaja o napretku digitalne transformacije	Nema redovnih izvještaja o digitalnoj transformaciji	Minimalno 2 izvještaja godišnje o napretku digitalne transformacije
Indikativna finansijska konstrukcija sa izvorima finansiranja	0 KM		

Period implementacije mjere	2025. – 2029.
Nosioci mjere	Kabinet općinskog načelnika, Radna grupa/Tim za digitalnu transformaciju

7. INSTITUCIONALNI OKVIR ZA IMPLEMENTACIJU, PRAĆENJE I EVALUACIJU

Institucionalni okvir za implementaciju, praćenje i evaluaciju digitalizacije u Općini Jajce ključan je za uspješno ostvarivanje digitalne transformacije. Ovaj okvir treba osigurati jasnu strukturu, definisane zadatke i odgovornosti, te mehanizme praćenja i evaluacije kako bi se osigurala efikasna i transparentna implementacija digitalizacije.

Strategijski koncept institucionalnog okvira

U svrhu postizanja sinergije između važećih strateških dokumenata, proces formiranja glavnih strateških prioriteta Općine Jajce za period 2025.-2029. fokusiraće se na sljedeće ključne dokumente koji su oblikovali strategijski pristup:

- Strategija razvoja Federacije BiH 2021.-2027. godina
- Strategija razvoja Srednjobosanskog kantona za period 2021.-2027. godina
- Strategija razvoja Općine Jajce 2021-2027. godina

Rezultati Procjene digitalne spremnosti ukazali su na ključne potrebe i prioritete unutar Općine Jajce, a ti nalazi jasno su povezani s definiranim strateškim ciljevima u prethodno spomenutim dokumentima. U skladu s tim, identificirani su konkretni strateški projekti koji su nužni za ostvarivanje postavljenih ciljeva. Za svaki pojedinačni strateški projekt, određeni su prioriteti i mjere temeljene na identificiranim potrebama, uz naglašavanje relevantnih vrijednosti polazne vrijednosti. Svaki prioritet prate grube procjene finansijskih sredstava, kao i vremenski okvir za provedbu ciljeva u razdoblju od 2025. do 2027. godine.

Navedeni Plan digitalne transformacije u službi digitalnog razvoja nije samo statičan dokument već je planirano da preraste u interni strateški dokument Općine Jajce - Plan digitalne transformacije. Ovaj dokument obuhvatit će ne samo digitalnu transformaciju organa općinske uprave već će naglasiti i povezivanje s širom zajednicom, uključujući građane, privredne subjekte i različite usluge pružane na teritoriji Općine. Da bi se osigurala uspješna implementacija, nalazi Procjene, strateški ciljevi, mjere i projekti trebaju se direktno odraziti i izraziti u namjeri za njihovo provođenje kroz interne dokumente Općine Jajce. Ovi dokumenti uključuju Strategiju razvoja Općine Jajce 2021.-2027., Godišnje planove rada Općine Jajce i stručnih službi, dokument okvirnog budžeta 2024.-2026., te godišnje budžete Općine Jajce za 2025, 2026., i 2027. godinu. Ovaj integrisani pristup osigurat će dosljednost i koordinaciju u ostvarivanju digitalne transformacije unutar Općine Jajce.

Pregled institucionalnih kapaciteta Općine Jajce

Općina Jajce posjeduje institucionalne kapacitete za formiranje Radne grupe/Tima za koordinaciju, monitoring i izvještavanje o implementaciji Plana digitalne transformacije. Preporuka je da Radnu grupu/Tim uspostavi načelnik Općine. Grupa/Tim u principu treba biti sastavljena od zaposlenika Općine Jajce iz relevantnih organizacionih jedinica. Poželjno je da po mogućnosti budu uključeni i vanjski eksperti. Preporučuje se da Radna grupa/Tim za digitalizaciju redovno izvještava načelnika Općine o svome radu.

Radna grupa može imati sljedeće zadatke i odgovornosti:

- Vođenje procesa moderacije, monitoringa i evaluacije implementacije e-servisa i e-usluga kroz cjelokupni proces digitalne transformacije Općine Jajce.
- Koordinacija aktivnosti između stručnih službi, vanjskih organizacija, i korisnika u procesu digitalne transformacije. Ovo uključuje koordinaciju pripreme projektne dokumentacije za apliciranje na vanjske pozive za finansiranje digitalizacijskih projekata.
- Kontinuirano praćenje napretka digitalizacijskih projekata i realizacija definisanih mjera u okviru digitalne transformacije. Ovo uključuje redovno izvještavanje o postignućima, problemima, potrebama, te predlaganje eventualnih promjena procesa rada i propisa.
- Pravovremeno izvještavanje o situacijama koje mogu ugroziti provedbu Plana digitalne transformacije, kako bi se osigurala brza reakcija i rješavanje potencijalnih izazova.
- Organizacija redovnih sastanaka sa relevantnim službama unutar Općine kako bi se dijelile informacije, rješavali izazovi, te unaprijedila saradnja u procesu digitalne transformacije.
- Koordinacija aktivnosti na uključivanju korisnika u dizajn novih digitalnih usluga, kako bi se osigurala njihova usmjerenost prema stvarnim potrebama građana i privrednih subjekata.
- Koordinacija promocije novih digitalnih usluga prema krajnjim korisnicima, kako bi se osigurao njihov širok prihvata i efikasna primjena.
- Redovna evaluacija digitalne transformacije digitalne transformacije kroz mjesečne, kvartalne i godišnje evaluacije postignuća, s ciljem prilagođavanja aktivnosti i mjera prema ostvarenim rezultatima

Procjena kapaciteta osoblja u Općini Jajce pokazuje da trenutni nivo stručnosti i tehničkih vještina nije u potpunosti dovoljan za realizaciju cjelokupne digitalne transformacije digitalnog razvoja. U skladu s tim preporučuje se da Općina Jajce jača ljudske kapacitete u oblasti IKT poslova. Potrebno je također kontinuirano unapređenje tehničkih i digitalnih kompetencija zaposlenih kroz ciljane usavršavanja i obuke kako bi se osigurala uspješna primjena novih digitalnih rješenja.

Infrastruktura koja je na raspolaganju u Općini Jajce, pruža početnu osnovu za daljnju digitalizaciju, ali je potrebno dodatno investiranje u napredne tehnologije, posebno u oblasti upravljanja podacima, sigurnosnim rješenjima i interoperabilnošću. Trenutni izazov leži u osiguranju kompatibilnosti i integracije software-skih rješenja sa budućim digitalnim uslugama.

Administracija u Općini Jajce ima potencijal da sprovede detaljnu analizu postojećih radnih procesa, identifikuje područja koja zahtijevaju digitalizaciju, te planira i implementira odgovarajuća digitalna rješenja. Ključan je razvoj kompetencija i kapaciteta zaposlenih u vezi s digitalizacijom, što uključuje i kreiranje sistema za kontinuirano praćenje i evaluaciju napretka u digitalnoj transformaciji.

Finansijski resursi dostupni za digitalnu transformaciju su ograničeni, ali je važno razviti budžetske planove kao i digitalne transformacije za pribavljanje dodatnih sredstava iz različitih fondova i programa podrške koji promovišu digitalizaciju i modernizaciju javne uprave. Ulaganje u digitalnu transformaciju mora biti strateški planirano kako bi se postigli maksimalni učinci i dugoročna održivost projekata.

Sve ove aktivnosti moraju biti usklađene i koordinirane kako bi se osigurao efikasan i održiv razvoj digitalnih kapaciteta u Općini Jajce. Implementacija digitalne transformacije digitalnog razvoja zahtijeva angažovanje svih relevantnih aktera i korištenje postojećih resursa na najbolji mogući način kako bi se unaprijedio kvalitet usluga i život građana.

8. AKCIONI PLAN SA BUDŽETOM ZA TRI GODINE (2025-2027)

Strateški cilj I: Unaprijediti IT infrastrukturu i sigurnosne kapacitete Općine Jajce									
Mjera I.1: Modernizacija i unapređenje IKT infrastrukture									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJ12	Usvaja se	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
					(Da/Ne)	Izvori	God 1 2025	God 2 2026	God 3 2027
I.1.1 - Nadogradnja IT, serverske i mrežne opreme	2025 - 2027	Moderna IT, serverska i mrežna oprema koja omogućava stabilnu i efikasnu komunikaciju, povezivanje svih općinskih prostorija i digitalizovanih servisa.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva	20.000	20.000	20.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	20.000	20.000	20.000
I.1.2 - Implementacija cloud rješenja za centralizaciju podataka i usluga	2025 - 2027	Određeni podaci i usluge Općine Jajce centralizovani u cloud-u, osiguravajući veću dostupnost, sigurnost i efikasnost u obradi podataka.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva	1.000	1.000	1.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			

						Ukupno	1.000	1.000	1.000
1.1.3 – Instalacija i nadogradnja opreme u server sali sa naprednim sigurnosnim mjerama	2025	Modernizovana server sala koja štiti ključne IT sisteme i podatke od sigurnosnih rizika, sa unaprijeđenim sigurnosnim mjerama.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva	5.000		
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	5.000	0	0

Strateški cilj I: Unaprijediti IT infrastrukturu i sigurnosne kapacitete Općine Jajce									
Mjera 1.2: Pобоljšanje cyber sigurnosti									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJ12	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2025	God 2 2026	God 3 2027
1.2.1 - Implementacija ISMS sistema	2026	Uspostava sistema za upravljanje sigurnošću informacija (ISMS) prema ISO 27001 standardu, čime će se osigurati zaštita	Tim za digitalnu transformaciju			Budžetska sredstva		6.000	
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			

		kritičnih podataka i povećati sigurnost u radu službi Općine				Ostala sredstva			
						Ukupno	0	6.000	0
1.2.2 - Implementacija višefaktorske autentifikacije i enkripcije podataka (open source)	2025 - 2027	Povećana sigurnost pristupa informacionim sistemima Općine putem višefaktorske autentifikacije i zaštita osjetljivih podataka enkripcijom, što će smanjiti rizik od neovlaštenog pristupa i curenja podataka	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva			
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	0	0	0

Strateški cilj I: Unaprijediti IT infrastrukturu i sigurnosne kapacitete Općine Jajce									
Mjera 1.3: Održavanje i nadzor IT infrastrukture									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJ12	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2025	God 2 2026	God 3 2027
1.3.1 -		Redovni sigurnosni auditi osiguravaju				Budžetska sredstva	3.000	3.000	3.000

Redovni sigurnosni auditi i procjena rizika za IT infrastrukturu	2025 - 2027	pravovremeno otkrivanje ranjivosti i povećavaju sigurnost IT infrastrukture	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	3.000	3.000	3.000
1.3.2 - Uspostavljanje sistema za automatsko ažuriranje softverskih i sigurnosnih zakrpa	2025	Potpuno automatizovan proces ažuriranja operativnih sistema i sistemskog softvera i sigurnosnih zakrpa, čime se smanjuju sigurnosni rizici i održava stabilnost sistema.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva	1.000		
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
Ukupno	1.000	0	0						
1.3.3 – Uspostava Sistema za upravljanje IT imovinom (open source)	2025	Centralizovani sistem za upravljanje IT imovinom koji omogućava bolju kontrolu nad resursima i efikasnije upravljanje opremom.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva			
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
Ukupno	0	0	0						
1.3.4 – Redizajn općinske web stranice radi	2025 - 2027	Modernizovana web stranica koja omogućava građanima	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva	3.000	3.000	3.000
						Kreditna sredstva			

lakšeg pristupa informacijama i uslugama		lakši pristup općinskim informacijama i uslugama. Prilagođavanje web stranice novim e-uslugama.				Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	3.000	3.000	3.000

Strateški cilj 2: Digitalizovati usluge i poslovne procese Općine Jajce									
Mjera 2.1: Razvoj e-usluga za građane i poslovne subjekte									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJ12	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2025	God 2 2026	God 3 2027
2.1.1 – Razvoj e-registra za administrativne postupke sa online podnošenjem zahtjeva	2025-2027	Omogućeno podnošenje većine administrativnih zahtjeva online, što značajno smanjuje potrebu za fizičkim prisustvom građana.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva	3.000	6.000	6.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	3.000	6.000	6.000
2.1.2 - Razvoj mobilne aplikacije	2027	Mobilna aplikacija omogućava građanima	Tim za digitalnu			Budžetska sredstva			6.000

za pristup e-uslugama Općine Jajce		brz i jednostavan pristup e-uslugama Općine Jajce, povećavajući efikasnost u komunikaciji.	transformaciju; IT osoblje			Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	0	0	6.000
2.1.3 – Uvođenje sistema za e-plaćanje usluga	2025-2027	Omogućeno e-plaćanje za općinske usluge, čime se ubrzava proces plaćanja i smanjuju administrativni troškovi.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva	4.000	1.000	1.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
Ukupno	4.000	1.000	1.000						

Strateški cilj 2: Digitalizovati usluge i poslovne procese Općine Jajce									
Mjera 2.2: Unapređenje internih procesa									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJI2	Usvaja se	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
					(Da/Ne)	Izvori	God 1 2025	God 2 2026	God 3 2027

2.2.1 - Implementacija i održavanje sistema za elektronsko upravljanje dokumentima (DMS)	2025 - 2027	Većina dokumenata se vodi elektronski, što ubrzava administrativne procese i smanjuje potrebu za fizičkim arhiviranjem.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva	30.000	6.000	6.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	30.000	6.000	6.000
2.2.2 – Implementacija centraliziranog email sistema - cloud	2025 - 2027	Implementiran centralizovani email sistem čime će biti omogućeno da svi zaposleni u Općinskoj upravi imaju službene email adrese	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva	9.000	6.000	6.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	9.000	6.000	6.000
2.2.3 – Uspostava komunikacije sa IDDEEA bazom podataka – Provjera „CIPS“ prijavnice i izrada aplikativnog rješenja	2025- 2027	Omogućena direktna verifikacija “CIPS“ podataka, čime se ubrzava provjera ličnih podataka prilikom administrativnih postupaka i smanjuje administrativno opterećenje.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva	4.000	2.000	2.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	4.000	2.000	2.000

Strateški cilj 2: Digitalizovati usluge i poslovne procese Općine Jajce									
Mjera 2.3: Digitalizacija ključnih registara i njihova integracija sa postojećim sistemima									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJI2	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2025	God 2 2026	God 3 2027
2.3.1 – Uspostava portala za otvorene podatke	2025 - 2027	Građani, privrednici i drugi zainteresovani subjekti imaju lak pristup općinskim podacima putem portala za otvorene podatke, što povećava transparentnost.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva		1.000	1.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	0	1.000	1.000
2.3.2 - Digitalizacija arhiva i registara sa fokusom na evidencije koje se često koriste	2025	Ključne općinske arhive i registri digitalizovani, što omogućava bržu i efikasniju obradu zahtjeva građana.	Tim za digitalnu transformaciju; općinske službe; IT osoblje			Budžetska sredstva	6.000		
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			

						Ukupno	6.000	0	0
2.3.3: Integracija digitalizovanih podataka sa postojećim sistemima	2026	Svi digitalizovani podaci integrisani u postojeće sisteme, omogućavajući bržu razmjenu informacija između različitih službi.	Tim za digitalnu transformaciju; općinske službe; IT osoblje			Budžetska sredstva		3.000	
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	0	3.000	0
2.3.4 – Uspostava informacionog sistema za strateško planiranje, praćenje i izvještavanje	2025-2027	Efikasnije strateško planiranje, praćenje i automatsko izvještavanje i izrada statistika, procjena, predviđanja, i td.	Tim za digitalnu transformaciju; općinske službe; IT osoblje			Budžetska sredstva			
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije	5.000	20.000	5.000
						Ostala sredstva			
						Ukupno	5.000	20.000	5.000

Strateški cilj 3: Osnažiti organizacione kapacitete i uskladiti pravne okvire za podršku digitalnoj transformaciji									
Mjera 3.1: Jačanje internih kapaciteta kroz obuku zaposlenih									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJI2	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2025	God 2 2026	God 3 2027
3.1.1 - Organizacija edukacija za zaposlenike o upotrebi novih digitalnih alata	2025 - 2027	Zaposleni osposobljeni za korištenje digitalnih alata, čime se povećava efikasnost u obavljanju svakodnevnih zadataka.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva	1.000	2.000	3.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	1.000	2.000	3.000
3.1.2 – Uspostava interne platforme za e-učenje i razvoj digitalnih vještina zaposlenih	2026	Zaposleni kontinuirano unapređuju svoje digitalne vještine putem e-learning platforme, što doprinosi dugoročnom razvoju kapaciteta općinske uprave.	Tim za digitalnu transformaciju; IT osoblje			Budžetska sredstva		3.000	
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	0	3.000	0

Strateški cilj 3: Osnažiti organizacione kapacitete i uskladiti pravne okvire za podršku digitalnoj transformaciji									
Mjera 3.2: Usklađivanje s važećim zakonima i implementacija pravnih standarda									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJI2	Usvaja se	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
					(Da/Ne)	Izvori	God 1 2025	God 2 2026	God 3 2027
3.2.1 – Usvajanje novih pravilnika o upravljanju digitalnim podacima i cyber sigurnosti	2025 - 2027	Pravilnici o upravljanju digitalnim podacima i sigurnosti usvojeni i primijenjeni, što osigurava pravnu usklađenost i sigurnost podataka.	Tim za digitalnu transformaciju		Da	Budžetska sredstva	2.000	2.000	2.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	2.000	2.000	2.000
3.2.2 - Implementacija e-potpis sistema u skladu sa Zakonom o elektronskom potpisu BiH	2027	E-potpisi se koriste u većini općinskih dokumenata, čime se ubrzavaju administrativni procesi i smanjuje upotreba papira.	Tim za digitalnu transformaciju			Budžetska sredstva			2.000
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	0	0	2.000

Strateški cilj 3: Osnažiti organizacione kapacitete i uskladiti pravne okvire za podršku digitalnoj transformaciji									
Mjera 3.3: Jačanje institucionalne podrške za digitalnu transformaciju									
Naziv projekta	Rok izvršenja	Očekivani krajnji rezultat projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJI2	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM			
						Izvori	God 1 2025	God 2 2026	God 3 2027
3.3.1: Formiranje tima za digitalnu transformaciju unutar Općine Jajce	2025	Formiran tim za digitalnu transformaciju koji efikasno koordinira sve projekte vezane za digitalizaciju općinske uprave, i redovno izvještava Načelnika o realizaciji.	Kabinet Načelnika			Budžetska sredstva			
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			
						Ukupno	0	0	0
3.3.2 – Kreiranje planova i periodičnih izvještaja o napretku digitalne transformacije	2025 - 2027	Redovno praćenje napretka digitalne transformacije putem periodičnih izvještaja, što omogućava pravovremeno donošenje odluka i	Tim za digitalnu transformaciju			Budžetska sredstva			
						Kreditna sredstva			
						Sredstva EU			
						Ostale donacije			
						Ostala sredstva			

		prilagođavanje strategija.				Ukupno	0	0	0
--	--	----------------------------	--	--	--	---------------	---	---	---

Ukupni iznosi planiranih finansijskih sredstava za realizaciju Akcionog plana

Ukupni iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM po strateškom cilju.	God 1	God 2	God 3	UKUPNO
Izvor: Budžetska sredstva i donatorska sredstva	2025	2026	2027	2025 - 2027
STRATEŠKI CILJ 1:	33.000 KM	33.000 KM	27.000 KM	93.000 KM
STRATEŠKI CILJ 2:	61.000 KM	45.000 KM	33.000 KM	140.000 KM
STRATEŠKI CILJ 3:	3.000 KM	7.000 KM	7.000 KM	17.000 KM
Ukupni iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM po godini / Ukupna planirana sredstva.	97.000 KM	85.000 KM	67.000 KM	249.000 KM

ANEKS I – LISTA SLUŽBENIH REGISTARA I EVIDENCIJA OPĆINE JAJCE

Lista službenih registara i evidencija Općine Jajce obuhvata aplikacije i e-servise koji se koriste za upravljanje različitim aspektima lokalne samouprave. Tabela sadrži informacije o tipu aplikacije, opisu, tipu baze podataka, periodu upotrebe, proizvođaču i informacije o ugovoru o održavanju. Osim toga, lista uključuje i web portal Općine Jajce koji služi za pružanje informacija građanima i zainteresovanim stranama.

APLIKACIJA ILI E-SERVIS	TIP APLIKACIJE	OPIS	TIP BAZE	PERIOD UPOTREBE (OD-DO)	PROIZVOĐAČ	UGOVOR O ODRŽAVANJU (DA / NE)
NOVA PANEL – Budžet , računovodstvo i rezervacije	Klijent –server aplikacija	Integralni finansijski softver za budžet i finansije sa slj. modulima: <ul style="list-style-type: none"> • Budžet, računovodstvo i rezervacije, • Plate i dodatna primanja, • Stalna sredstva, • Kadrovska evidencija, • Blagajna • Sitan inventar i potrošni materijal 	sql	2004-danas	Itineris d.o.o.	DA
DATA NOVA	Klijent-server aplikacija	Softver za evidenciju matičnih knjiga	sql	2014-danas	Itineris d.o.o	DA
Web portal JLS	Web portal	Portal za pružanje informacija građanima i zainteresiranim stranama	sql	2007-danas		DA

ANEKS II - POPIS HARVDERSKE OPREMLJENOSTI OPĆINE JAJCE

Tabela „Popis hardverske opremljenosti Općine Jajce“ pruža detaljan pregled računarske opreme koja se koristi u različitim organizacionim jedinicama, sa svrhom evidentiranja i upravljanja IT resursima. Sadržaj tabele obuhvata organizacione jedinice, kao i specifikacije računara, skenera, štampača i kopir mašina, kao i UPS uređaja. Tabela je strukturirana prema organizacionim jedinicama, prikazujući broj desktop i notebook računara, laserskih i kolor štampača, kao i skenera i kopir mašina koji su u upotrebi. Osim toga, tabela navodi i da li su uređaji priključeni na LAN/Wi-Fi mrežu. Svrha tabele jeste efikasno praćenje i upravljanje IT resursima unutar lokalne administrativne jedinice, omogućavajući bolje planiranje i održavanje IT infrastrukture u cilju podrške radu različitih službi i odsjeka unutar Općine Jajce.

ORGANIZACIONA JEDINICA JLS	RAČUNARI		SKENERI	ŠTAMPAČI I KOPIRI				UPS
	DESKTOP	NOTEBOOK		LASER	COLOR	KOPIR	PRIKLJUČEN NA LAN /WIFI MREŽU	
KABINET OPĆINSKOG NAČELNIKA I PREDSEDAVAJUĆEG OV-a	20	6	7	11	3	2	7	NE
SLUŽBA ZA GRADITELJSTVO/URBANIZAM, PROSTORNO UREĐENJE, GEODETSKE, KATASTARSKE I IMOVINSKO -PRAVNE POSLOVE	12	0	5	6	1	1	1	NE
SLUŽBA ZA STAMBENO-KOMUNALNE POSLOVE, OBNOVU, RAZVITAK I IZBJEGLICE	6	0	1	5	0	1	1	NE
SLUŽBA ZA PRIVREDU/GOSPODARSTVO	9	0	4	6	0	0	2	NE
SLUŽBA ZA FINACIJE/FINANSIJE	6	0	0	6	0	1	0	NE
SLUŽBA ZA OPĆU UPRAVU I DRUŠTVENE DJELATNOSTI	14	0	3	14	0	1	0	NE
SLUŽBA ZA CIVILNU ZAŠTITU	4	1	2	4	0	1	0	NE

ANEKS III – SERVERSKA OPREMLJENOST

Tabela Serverska opremljenost daje detaljan pregled tipova opreme, njihovih funkcija, operativnih sistema/aplikacija koje pokreću, kao i količina svake vrste opreme koja se nalazi u Općini Jajce. Svrha tabele je jasno razumijevanje serverske infrastrukture, što je korisno za administratore sistema i osoblje koje održava i upravlja opremom. Također, tabela može biti korisna za planiranje nadogradnji ili promjena u opremi.

MODEL	TIP OPREME	OPIS	OPERATIVNI SISTEM / APLIKACIJE	KOLIČINA
HP ProLiant DL180	Server	Katastar aplikacija – stara verzija	Windows server 2008 R2	1
DELL EMC PowerEdge R440	Server	Katastar aplikacija (vlasništvo FGU)	Windows server 2018	1
DELL EMC PowerEdge T410	Server	FiNova baza podataka, Halcom elektronsko plaćanje DataNova baza podataka, CMR (FMUP)	Windows server 2008	1
UPS DELL 1920W	UPS	Rezervno napajanje servera i aktivne mrežne opreme u server sobi	-	1
UPS VERITIV EDGE 1000IRM1U	UPS	Rezervno napajanje servera i aktivne mrežne opreme u server sobi	-	1
MIKROTIK 401 I	Router	BH Telecom internet pristup	-	1
Juniper SRX300	Router	VPN router – pristup IDDEEA	-	1

Cisco 800	Router	VPN router – pristup bazama i aplikacijama FGU (katastar,...)	CISCO OS	1
Cisco 800	Router	VPN router – pristup Centralnom matičnom registru (FMUP)	CISCO OS	1
ALLIED TELESIS AT8000 GS/24	Switch	Mrežni switch	-	1
ALLIED TELESIS AT8000 S	Switch	Mrežni switch	-	3
SWITCH TP-LINK TL-SG1016	Switch	Mrežni switch	-	3
TELSEY FM1024S/2XG	Switch	Mrežni switch	-	1